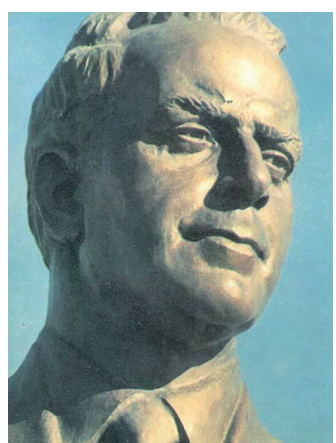

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Huseynov

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

20 sentyabr
2025-ci il,
şənbə
№ 169 (6996)
Qiyməti
60 qəpik

Əsrin müqaviləsi - Əsrin mübarizəsi

Suverenlik Günü gələcəyin yol xəritəsidir

Bax səh. 2

ABŞ Kongresi sülhə dəstəyi və Azərbaycanla əməkdaşlığı seçdi

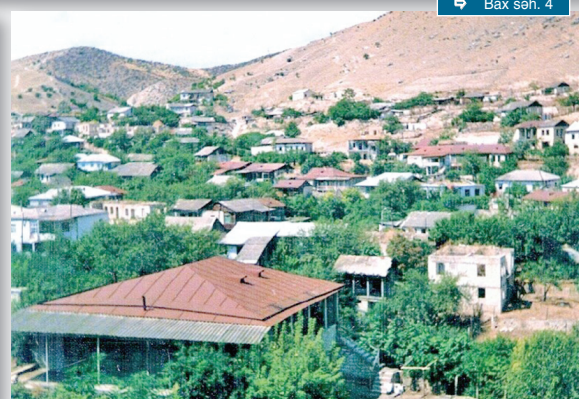
Bax səh. 2

Bax səh. 3

4 şəhərin 1 günü

Bax səh. 4

Azərbaycan-Avropa İttifaqı iqtisadi tərəfdaşlığı yeni mərhələdə

Bax səh. 5

Bir millət, bir ruh, bir ideya!

Azərbaycançılıq əsrlərin
sınağından keçmiş
qürurumuzdur...

Bax səh. 4

Atlantikdən gələn mesaj: Trampın London səfəri...

Dünya nizamının yeni rəngləri -
yeni atlasda Böyük Britaniya və ABŞ
razılaşması

Bax səh. 7

Tayvan hərbi yardımdan məhrum edildi...

Yanlışı
məfhum,
olmayan
xalq...

Bax səh. 6

Suverenlik Günü gələcəyin yol xəritəsidir

Azərbaycanın suverenliyi xalqımızın əbədi zəfəridir

20 sentyabr Azərbaycanın Dövlət Suverenliyi Günüdür

Elə tarixi günlər, elə tarixi anlar var ki, onlar sadəcə təqvimin bir tarixi deyil, həm də milli qürurun, mübarizənin, əzmkarlığın və böyük zəfərin təntənəsidir. Elə tarixlər var ki, qürurun, özünəinamin və gələcək üçün işıqlı yolun tarixidir. Azərbaycanın Dövlət Suverenliyi

Günü məhz bu qəbildən olan tarixdir. Bu səbəbdən də həm daxili gücün möhkəmlənməsi, həm də beynəlxalq arenada balanslaşdırılmış siyasət aparmaq xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Zəfərə doğru hədəflənən yol məhz addım-addım atılırdı. Bu addım-addım atılan yolda da qələbələr, zəfərlər elə addım-addım qazanılırdı:

- İqtisadi inkişaf: müəyyən-ləşdirilmiş iqtisadi kurs, dövlətin gücünün və qüdrətinin formalaşması -

Suverenlik - yalnız siyasi anlayış deyil, həm də milli şüurun ən yüksək zirvəsi, xalqın varlığının, dövlətin bütövlüyünün və müstəqilliyinin rəmzi, təsdiqidir. Azərbaycan xalqı üçün son otuz il ərzində bütün məqsədlərin, arzuların və hədəflərin mərkəzində məhz suverenliyin tam

bərpası dayanmışdı. Bütün iqtisadi proqramlar, siyasi islahatlar, beynəlxalq əməkdaşlıqlar və hərbi modernləşmə addımları bu müqəddəs amala xidmət edirdi.

Uzaqgörən, fədakar, milli mənafinin daşıyıcısı olan LİDER, xalqın iradəsi, milli birlik və milli hədəf güclü dövlətin əsas formuludur. Bu tandem özünün məntiqi nəticəsini gec-tez ortaya qoyur: iradə ilə məq-

səd birləşəndə, gec-tez hədəflənən amal reallığa çevrilir. 2020-ci ilin Vətən müharibəsi, 2023-cü ilin antiterror tədbirləri birmənalı şəkildə xalqımızın illərlə yetişdirdiyi gücün, möhkəm birliyinin və müdrik liderliyin nəticəsi idi. Bu gün suverenlik yalnız bir siyasi termin deyil, həm də xalqımızın yenilməzliyinin və dövlətimizin əbədi varlığının simvoludur.

Tarixi prioritet: milli iradə, qətiyyət və birliyin gücü

Bəli, suverenlik dövlətin ən ali dəyəridir. Suverenlik yalnız bayrağın dalğalanması və sərhədlərin müəyyənəlməsi ilə məhdudlaşmır. Suverenlik xalqın iradəsinin, dövlətin azad qərar qəbul etmə haqqının, milli sərvətlərin sahibinin məhz Azərbaycan xalqı olduğunun təsdiqidir. Vurğulandığı kimi, müstəqilliyin ilk illərindən etibarən ölkəmizin bütün siyasi və iqtisadi proseslərinin hədəfi bu ali anlayışın möhkəmlənməsi idi. 30 il ərzində dövlətimiz qarşısında duran əsas vəzifə işğal altında olan torpaqlarımızın azad edilməsi, separatizmin kökünün kəsilməsi vəzifələri idi. Bu istiqamətdə hər addımımız planlı şəkildə atılırdı: iqtisadi gücün formalaşdırılması, modern ordunun qurulması, beynəlxalq müstəvidə Azərbaycanın haqq səsinin dünyaya çatdırılması. Bütün bu fəaliyyət bir hədəfə - suverenliyin bərpasına istiqamətlənmişdi.

Vətən müharibəsi: gücün real nəticəyə çevrilməsi...

Azərbaycanın müasir dövlətçilik tarixinin ən mühüm, ən şəərəfli təqvim günlərindən biri - 2020-ci ilin sentyabrı. 44 gün davam edən Vətən müharibəsi bir neçə istiqamətdə uğurla davam etdirildi. Əldə olunan qələbə isə yalnız hərbi meydanında qazanılmadı. İnformasiya meydanında, beynəlxalq müstəvidə, global mühitdə - bütün spektrlər üzrə qazanılan bu qələbə illərlə davam edən ədalətsizliyə son qoyulmasına, beynəlxalq hüququn bərpasına, xalqın qürurunun dirçəldilməsinə aparan yolun başlanğıcına çevrildi. 44 gün ərzində Azərbaycan Ordusu müasir hərbi strategiya, güclü texnologiyalar və xalqın sarsılmaz dəstəyi ilə işğalçı Ermənistanı diz çökdürdü. Şuşanın azad olunması - həm hərbi, həm də mədəni qələbə idi. Bu, Azərbaycanın suverenliyə doğru ən böyük addımı idi. Vətən müharibəsi göstərdi ki, dövlətimizin iqtisadi, siyasi və diplomatik zəmin üzərində qurduğu güc real nəticəyə çevrilib.

Suverenliyə doğru: addım-addım qazanılan zəfər

Azərbaycan dövləti çox mü- rəkkəb bir coğrafiyada yerləşir. Bu səbəbdən də həm daxili gücün möhkəmlənməsi, həm də beynəlxalq arenada balanslaşdırılmış siyasət aparmaq xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Zəfərə doğru hədəflənən yol məhz addım-addım atılırdı. Bu addım-addım atılan yolda da qələbələr, zəfərlər elə addım-addım qazanılırdı:

- İqtisadi inkişaf: müəyyən-ləşdirilmiş iqtisadi kurs, dövlətin gücünün və qüdrətinin formalaşması -

sında əsas atributlardan olan uğurlu neft strategiyası, enerji layihələri, qeyri-neft sektorunun genişlənməsi qısa zamanda Azərbaycanı regionun aparıcı iqtisadi gücünə çevirdi. Bu güc dövlətimizin siyasi müstəqilliyinin daşıyıcısı oldu.

- Hərbi qüdrətin artırılması: müasir silahlarla təchiz olunan, peşəkar zabit və əsgər he- yə-

Azərbaycanın suverenliyi uğrunda mübarizə Vətən müharibəsi ilə bitmədi. 2023-cü ilin sentyabrında keçirilən lokal antiterror tədbirləri dövlətimizin ərazi bütövlüyünü tam bərpa etdi. 2023-cü il

anti-terror tədbirləri 35 il davam etmiş ədalətsizliyi, işğal və haqsızlığı aradan qaldırdı. 1988-ci ildən erməni separatizminin qurbanına çevrilmiş Xankəndi şəhəri, 1992-ci

tinə malik ordu quruldu. Uzun illər dövlət büdcəsinin əhəmiyyətli hissəsi məhz təhlükəsizlik və müdafiə xərclərinə ayrıldı. Dövlətimiz orduda peşəkarlıqla münasirliyin, yeniliklərlə milli vətənpərliliyin, güc və qüdrətlə dönməzliyin vəhdətini yaratdı. Orta-ya qoyulan performans isə möhtəşəm idi - dünyanın hərbi tarixi hələ də Şuşanın işğaldan azad olunması əməliyyatının qeyri-adiliyindən, fəvqəladə hadisə olmasından danışır.

- Diplomatik uğurlar: Azərbaycan qısa müddətdə beynəlxalq arenada səmimi tərəfdaş, etibarlı əməkdaş kimi qəbul edildi. Mədəniyyətlərarası dialoqda, global təhlükəsizlik təşəbbüsələrində iştirak etməklə ölkəmiz sivilizasiyalararası fərqlərin önündən birinə çevrildi. Global pandemiya ilə mübarizə-

ilin qanlı 26 fevralında zülmə və soyqırımına uğrayan Xocalı, o cümlədən Ağdərə, Xocavənd və başqa ərazilərimiz separatizmin cəngindən xilas edildi. 23 saat davam etmiş antiterror tədbirləri 35 illik Xankəndi həsrətinə son qoydu - suverenliyimiz bərpa edildi!

Azərbaycan dövləti məhz bu gündə - 2023-cü ilin 19-20 sentyabrında özünün ali missiyasını

də, sülh və təhlükəsizlik istiqamətində birmənalı mövqeyində Azərbaycan hər kəs üçün nümunəyə çevrildi.

- Beynəlxalq nüfuz: Azərbaycanın haqq səsi, ədalətli mövqeyi BMT-də, Qoşulmama Hərəkatında və digər qurumlarda dəfələrlə dəstəkləndi. BMT TŞ-nin sədri qismində, Qoşulmama Hərəkatının lideri kimi, Türk dövlətləri birliklərinin öncüllərindən biri olmaqla Bakı regional proseslərin tənzimlənməsində əhəmiyyətli rol oynadı. Sabitləşdirici faktor kimi global konfranstasiyaların həlli üçün vasitəçi platformaya çevrildi. Paralel olaraq dostlarının və tərəfdaşlarının əhatəsini genişləndirdi. Nəticə etibarilə, 2020-ci il Vətən müharibəsi dövründə 1992-ci ildən fərqli olaraq Bakı global dünya tərəfindən dəstəkləndi

Beləliklə, bu proqramlı, davamlı siyasi fəaliyyət nəticəsində Azərbaycan dünya xəritəsində təkə coğrafi mövqeyi ilə deyil, həm də güclü siyasi iradəsi və prinsipial xarakteri ilə tanındı.

tamamladı. 1991-ci ildən yol alan müstəqilliyimiz özünün əsl məzmununu qazandı. Suverenliyimizin bərpasına uzanan yol keçməklə başladı. Bu tədbirlər:

- Beynəlxalq hüquqa əsaslanan mövqeyimizin icrası idi; - Azərbaycanın qətiyyətini və sarsılmaz iradəsini bir daha nümayiş etdirdi; - Torpaqlarımız üzərində tam suverenliyi təmin etdi; - Regionda sülh və təhlükəsizliyin təmin olunması yolunda ən mühüm addım oldu.

Bu əməliyyatla separatizm birdəfəlik aradan qaldırıldı. Azərbaycan tarixinin yeni mərhələsi suverenlik və bütövlük dövrü başladı. 20 sentyabr TARIX oldu - Prezident İlham Əliyevin bu günün əbədiləşdirilməsi ilə bağlı müvafiq sərəncamında deyilir: "Cəmi 23 saat davam etmiş və sentyabrın 20-də başa çatmış əməliyyat nəticəsində rəşadətli Azərbaycan Ordusu qarşısına qoyulmuş bütün vəzifələri yüksək peşəkarlıqla yerinə yetirmişdir. Beləliklə, növbəti parlaq Qələbə nəticəsində Azərbaycan Respublikasının suverenliyi tam bərpa edilmişdir. Azərbaycan xalqının həyatında müstəsna əhəmiyyət kəsb edən şanlı Zəfər sayəsində bu gün Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağı suverenliyimizin bərqərar olduğu bütün ərazilərdə əzəmətlə dalğalanmaqdadır".

Suverenlik Günü: şərəf tariximizin məhək daşı...

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Suverenliyi Günü rəsmiləşdi - Azərbaycanın dövlət suverenliyini bərpa edən Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ötn il imzaladığı sərəncamı ilə 20 noyabr Suverenlik Günü kimi şanlı tariximizdə yer alacaq.

Tarixi qanunuyğunluq yaşanır: 23 saata bərpa edilmiş suverenliyimizin tarixi mahiyyəti 100 illərlə xatırlanacaq, yaşayacaq və unudulmayacaq. İmzalanan sərəncamdan sitat: "Ermənistan Respublikası 1990-cı illərin əvvəllərindən başlayaraq Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinin tələblərinə kobud şəkildə pozaraq Azərbaycan Respublikasına qarşı işğalçılıq siyasəti həyata keçirmiş və hərbi gücdən istifadə edərək ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə tanınmış

ərazisinin 20 faizini işğal etmişdir. Ermənistanda və işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarında azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə aparılmış, insanlıq əleyhinə cinayətlər və hərbi cinayətlər nəticəsində şəhər və kəndlərimiz viran edilmiş, ölkəmizin təbii resursları talan olunmuş, dövrümüzün ən dəhşətli faciələrindən olan Xocalı soyqırımı törədilmişdir".

Milli yaddaşımızın ən qanlı parçalarından olan Qarabağın işğal dövrü məhz bu sərəncamın mahiyyəti ilə xarakterizə olunur, tarixə həkk edilir. Tarix unudulmur - amma heç bir ədavət və ya düşmənlik əbədi davam etmir. Bu günün təsis edilməsi, bu sərəncamın imzalanması Azərbaycan tarixinin yeni inkişaf mərhələsinin başlanğıcı olmaqla yanaşı, son 30 ildən artıq tariximizdə çökən əziy-

yətlərin, yaşanan məşəqqətlərin, məhrumiyyətlərin, uğradığımız beynəlxalq ədalətsizliyin və nəhayət xalqımızın qətiyyətinin, müstəqilliyimizin dönməzliyi uğrunda aparılan mübarizənin imzalanmış rəsmidir. Prezident İlham Əliyev şərəf tariximizin ən vacib, hətta müstəqilliyimizə tən olan məqamını yaddaşımızın məhək daşına çevirdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə 2025-ci il ölkəmizdə Konstitusiyaya və Suverenlik İli elan olundu. Bu qərar yalnız tarixi bir hadisənin rəsmiləşdirilməsi deyil, həm də milli həmrəyliyin gücləndirilməsi, xalqın milli hədəflərinin bir daha bəyan olunmasıdır. Bu addım xalqın dövlətinə olan bağlılığını, qələbə ruhunu və gələcəyə inamını möhkəmləndirir. Bu gün Azərbaycanın siyasi və mədəni həyatında əbədi iz buraxacaq bir hadisəyə çevrildi.

Suverenlikdən doğan nəticə: yeni regional münasibətlər sistemi, sülh və inkişaf...

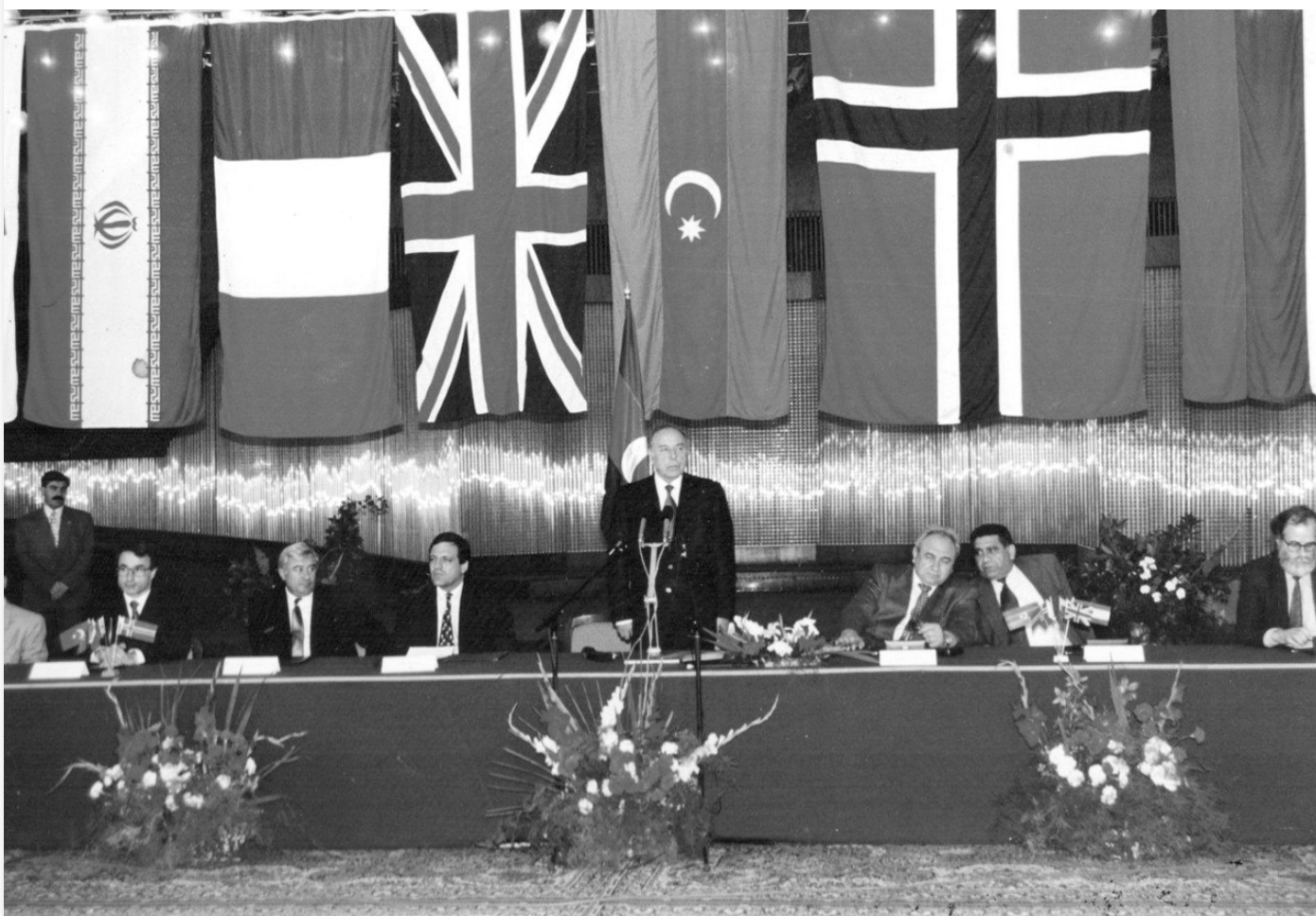
Suverenliyin bərpası təkə Azərbaycanın qələbəsi deyil, həm də bölgədə yeni münasibətlər sisteminin yaranması deməkdir. Artıq separatizm yoxdur, müharibə riski aradan qalxıb. Azərbaycan bölgədə sabitliyin əsas təminatçısına çevrilib. Bu, həm iqtisadi əməkdaşlıq, həm də sülh proseslərinin sürətlənməsi üçün geniş imkanlar açır. Sülh prosesinin irəliləməsi bölgədə yaranan yeni reallıqların rəsmidir - 2025-ci ilin avqustunda Vaşinqtonda baş tutan üçtərəfli görüş isə Azərbaycanın yaratdığı yeni reallıqların beynəlxalq təsdiqidir. Bu görüş bir daha göstərdi ki, dünya birliyi Azərbaycanın suverenliyini və bölgədəki aparıcı rolunu qəbul edir. Azərbaycanın sülhə, əməkdaşlığa

və inkişaf gündəminə verdiyi töhfələr global aləmdə dəstəklənir.

Azərbaycanın dövlət suverenliyi xalqımızın əsrlərlə çəkdiyi mübarizənin ən ali bəhrəsidir. Bu gün biz yalnız müstəqil dövlət olaraq yox, həm də tam suveren dövlət olaraq yaşayırıq. Bu yol asan olmadı - amma qətiyyət, milli birlik və müdrik siyasət sayəsində xalqımız öz müqəddəratını öz əlinə aldı. Suverenlik Günü sadəcə tarix deyil, həm də gələcəyin yol xəritəsidir. Azərbaycan bu gün regionun lideri, sülhün təminatçısı, beynəlxalq əməkdaşlığın nümunəsidir. Dövlətimizin suverenliyi xalqımızın əbədi zəfəridir.

Pərviz SADAYOĞLU

Əsrin müqaviləsi - Əsrin mübarizəsi

31 il əvvəl, 1994-cü il sentyabrın 20-də dünyanın 8 ölkəsinin 13 ən məhur neft şirkəti ilə “Əsrin müqaviləsi”ni imzalamaqla respublikamızın iqtisadi-siyasi həyatında yeni dövrün başlanğıcını qoydu. Dünyanın ən nəhəng

enerji şirkətləri ilə imzalanmış bu sazişin icrası sayəsində “Azəri-Çıraq-Günəşli” yataqlarından hasil olunan neft dünya bazarlarına nəql olunmaqla ölkəmizin iqtisadi inkişafında həlledici rol oynadı, Azərbaycanı neft ixracatçıları ailəsinin layiqli üzvünə çevirdi.

“Əsrin müqaviləsi”nin müəllifi, Ulu Öndər Heydər Əliyev bu sazişi gerçək-
ləşdirməklə Azərbaycan dövlətinin uzunömürlü etibarlı tərəqqisinin bünövrəsini qoydu.

Heydər Əliyev bizi bu mübarizədən qalib çıxardı

“Əsrin müqaviləsi ilə qoyduğumuz təməl XXI əsrdə Azərbaycan xalqının inkişafı, firavan həyatı, müstəqil Azərbaycan dövlətinin suverenliyinin daha da möhkəmlənməsi üçün gözəl imkanlar yaradır və inanırıam ki, XXI əsr müstəqil Azərbaycan dövləti üçün ən xoşbəxt dövr olacaqdır”.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev

ləşdirməklə Azərbaycan dövlətinin uzunömürlü etibarlı tərəqqisinin bünövrəsini qoydu.

Həmin illərdə ölkəmizin iqtisadi həyatında xüsusilə vacib faktora çevrilmiş enerji diplomatiyasının uğurlarında Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti vəzifəsində çalışan İlham Əliyevin misilsiz xidmətləri də mühüm əhəmiyyət kəsb etmişdir. Neft müqavilələri ilə bağlı aparılan gərgin müzakirələrdə birbaşa iştirak edən İlham Əliyevin “Əsrin müqaviləsi”nin Azərbaycanın milli maraqları və mənafeyinə uyğun hazırlanması və imzalanmasında əzmkar fəaliyyəti öz mühüm nəticələrini verdi. Beləliklə, dünyanın ən nəhəng enerji şirkətləri ilə başlanan yeni neft erası “Azəri-Çıraq-Günəşli” yataqlarından hasil olunan neft dünya bazarlarına nəql olunmaqla ölkəmiz qlobal tədarükçülər, neft ixracatçıları ailəsinin layiqli üzvünə çevrildi. “Əsrin müqaviləsi”nin ən əhəmiyyətli fazası olan “Azəri-Çıraq-Günəşli” yataqlarından hasil edilən neftin dünya bazarlarına çıxarılması, 2006-cı ildə Azərbaycan

dünyanın ən böyük tranzit arteriyalarından biri olan Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəmərinin istifadəyə verilməsi isə iqtisadi inkişaf üçün güclü maliyyə aktivləri imkanlarını hərəkətə gətirdi. Neft-qaz sektoruna birbaşa xarici investisiyaların cəlb edilməsi, neft resurslarının dünya bazarlarına çıxarılması və valyuta gəlirlərinin ölkəyə daxil olması özünün iqtisadi səmərəsini göstərməyə başladı. Azərbaycanın itirilmiş güclü iqtisadi potensialının və hərəkətsiz qalmış resurslarının bərpa olunması iqtisadi artım üçün geniş imkanlar açdı, milli gəlirlərin formalaşmasını, iqtisadi sabitliyin möhkəmlini və valyuta stabilliyini təmin etdi.

“Əsrin müqaviləsi” Azərbaycana yalnız iqtisadi səmərə deyil, eyni zamanda, siyasi zəmanət də qazandırdı. Azərbaycan xalqının Ulu Öndərin də məqsədi məhz elə Azərbaycanın siyasi müstəqilliyinin əbədi olmasını təmin etməkdən ibarət idi ki, bunu da uğurla həyata keçirdi.

Azərbaycan nefti dünya bazarında: Üç dənizin əfsanəsi reallıqdır

“Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasından və 1999-cu ildə ilk mənfəət neftinin dünya bazarlarına çıxarılmasından sonra yeni geoiqtisadi reallıqlar da meydana çıxdı. Neft ixracı üçün ilkin dövrlərdə buraxıcılıq qabiliyyətləri ildə 5 milyon ton olan Bakı-Novorossiysk və Bakı-Supsa boru kəmərləri Şərq-Qərb arteriyası kimi qlobal ötürmə gücünə malik deyildi. Müqaviləyə daxil olan yataqlar üzrə illik hasilatın 50 milyon tona çatacağını nəzərə aldıqda daha geniş ixrac xəttinə ehtiyac var idi. Ən optimal variant kimi Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) əsas ixrac boru kəməri seçildi. 2005-ci ilin mayında Bakıda BTC-yə ilk neft vuruldu və neft 2006-cı

ilin I rübündə Ceyhan limanına çatdı. Bununla da Şərq-Qərb enerji ixracı strategiyası uğurla gerçəkləşdi. Bu neft kəməri dünya dövlətləri ilə Azərbaycan arasında yeni münasibətlərin yaranmasına təkan verdi, ölkəmizin xarici siyasətinin güclənməsinə, beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artmasına, eləcə də onun siyasi və iqtisadi baxımdan inkişaf etməsinə səbəb oldu. Eyni zamanda, BTC təkcə Azərbaycan üçün deyil, ümumilikdə beynəlxalq aləmdə enerji təhlükəsizliyi sistemi və neft ixracı sahəsində ölkəmizlə uğurlu tərəfdaşlıq edən bütün dövlətlər üçün müstəsna əhəmiyyət kəsb edən bir layihə olduğunu təsdiqlədi.

“Əsrin müqaviləsi” güclü iqtisadiyyat və güclü Ordu quruculuğunu təmin etdi

Azərbaycanın enerji siyasətində növbəti addım BTC ilə nəql edilən neftdən əldə edilən gəlirlərin etibarlı və etimadlı bir ünvanda saxlanması oldu. Həmin dövrdə Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) Birinci vitse-prezidenti vəzifəsində çalışan İlham Əliyevin xarici ölkələrin ən müdaxirəçi suveren fondlarının təcrübəsini dərinlən mənimsəyərək ölkəmizdə tətbiqi ideyası köməyə

çatdı. Onun təklifi ilə dünyada bu sahədə mövcud analogi suveren fondların təcrübələri öyrənilirdi və mükəmməl bir model ortaya qoyuldu. Azərbaycan hökuməti neftdən əldə etdiyi gəlirləri ədalətli, şəffaf və səmərəli şəkildə istifadə etmək üçün dünyada mövcud olan ən qabaqcıl təcrübəyə əsaslanmaqla unikal bir yığım mənbəyi - Dövlət Neft Fondunu yaratdı.

Fondun vəsaitlərinin hansı sahələrə xərclənməsi də mürəkkəb sual yaratmışdı, çünki həmin illərdə ölkəmizin iqtisadi və sosial həyatının bütün sahələrində maliyyəyə kəskin ehtiyac var idi, ancaq Ulu Öndər Heydər Əliyev dövlətimizin və xalqımızın bir nömrəli qayğısı olan Qarabağdan köçkün düşmüş soydaşlarımızın ehtiyaclarını, mənzil şəraitini yaxşılaşdırmağı ön sırada görürdü. Məhz bu ümdə məramla əsaslanaraq Neft Fondunda toplanan ilk vəsaitlər doğma torpaqlarını tərk etmiş soydaşlarımız üçün ayrıldı.

Neft diplomatiyası iqtisadi inkişafı 15 dəfə böyüdü

Ümummilli Liderin uğurlu enerji strategiyasını davam etdirən Prezident İlham Əliyev neft gəlirlərini güclü Azərbaycan qurmaq və iqtisadi güdrətini artırmaq üçün səfərbər etdi, eyni zamanda, bir nömrəli problemimizi - Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş ərazilərimizin azad edilməsi üçün güclü ordu quruculuğuna yönəldti. Məhz həmin güclü iqtisadi arxitektura və hərbi büdcə sayəsində rəşadətli Ordu kuruldu və 44 günlük Vətən müharibəsinə də parlaq Qələbə qazanıldı, 2023-cü ilin sentyabr ayında bir günlük lokal antiterror əməliyyatları nəticəsində münafiqşənin son akkordu tamamlandı, Azərbaycanın dövlət suverenliyi və Konstitusiyaya hüquqları 86,6 min kv.km ərazilərinin hər bir nöqtəsində təmin olundu.

Həmçinin neft gəlirlərinin səmərəli idarə olunması və iqtisadiyyatın inkişafına şəxələndirilməsi sayəsində ölkəmizin bütün regionlarında infrastruktur-lar əhəmiyyətli şəkildə modernləşdirildi, qeyri-neft iqtisadiyyatının dayanıqlı inkişafı təmin edildi, sosial rifah davamlı olaraq yaxşılaşdırıldı, əhalinin məşğulluğu artırıldı və ölkədə yoxsul-

luğun səviyyəsi azaldıldı.

Ümumilikdə, neft strategiyasının uğurlu icrası sayəsində Azərbaycan güclü iqtisadi inkişaf mərhələsinə daxil oldu. Cənab İlham Əliyev tərəfindən neft gəlirlərinin ədalətli və uzaqgörənliklə idarə olunması sayəsində Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider iqtisadi gücünə çevrildi, Onun unikal iqtisadi idarəetmə istedadı sayəsində Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider iqtisadi gücünə çevrildi, 2003-2024-cü illərdə Ümumi Daxili Məhsul (ÜDM) 15 dəfə artaraq 134 milyard manata çatdı, dövlət büdcəsinin gəlirləri 28 dəfə artaraq 1,2 milyard manatdan 38 milyard manata yüksəldi, büdcənin xərcləri 29 dəfə artaraq 1,3 milyard manatdan 40 milyard manata çatdırıldı. Təkcə, hərbi-müdafiə xərcləri 35 dəfəyə yaxın artdı, əgər həmin xərclər 2003-cü ildə 150 milyon manat idisə 2024-cü ildə 8,4 milyard manat təşkil etdi.

Məhz bu güclü iqtisadi arxitektura və hərbi büdcə sayəsində rəşadətli Azərbaycan Ordusu quruldu və 44 günlük Vətən müharibəsində parlaq Qələbə qazanıldı, 2023-cü ilin sentyabr ayında bir günlük lokal antiterror əməliyyatları nəticəsində Zəfərin ən qürurverici səhifəsi və münafiqşənin son akkordu tamamlandı, Azərbaycanın dövlət suverenliyi tam təmin olundu.

Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider iqtisadi gücünə çevrilib

“Əsrin müqaviləsi”nin növbəti uğur səhifəsi 2017-ci ildə Xəzərin Azərbaycan sektorunda “Azəri”, “Çıraq” və “Günəşli” yataqlarının birgə işlənməsi və neft hasilatının pay bölgüsü haqqında yeni sazişin imzalanması oldu. Qətiyyətli enerji diplomatiyası sayəsində Bakı-Tbilisi-Ceyhan və Bakı-Tbilisi-Ərzurumun yeni uğurlu davamı - TANAP, TAP və digər qlobal trans-enerji arteriyaları gerçəkləşdi. Beləliklə, neft-qaz layihələrindən əldə edilən milli dividendlər iqtisadiyyatın inkişafında əsaslı rol oynadı, ölkə iqtisadiyyatına 310 milyard dollar investisiya yatırılıb ki, onun 155 milyardı xarici kapitalın payına düşür.

Neft gəlirlərinin uğurlu idarə olunması sayəsində Azərbaycanın strateji valyuta ehtiyatlarının həcmi son 20 ildə 48 dəfədən çox artaraq 72 milyard dollara yüksəlib.

“Yaşıl Əsrin Müqaviləsi”

“Əsrin müqaviləsi”nin 31 illik yubiley ilində Azərbaycan enerji doktrinasının yeni səhifəsi olan “yaşıl enerji” sazişləri ilə tam yeni mərhələnin əsasını qoydu. İyunun 4-də Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) “Masdar” şirkəti ilə dəyəri 1 milyard dollara bərabər olan 3 müqavilənin imzalanması ilə enerji siyasətinin yeni dövrü başlanmış olur.

Məlumdur ki, “yaşıl enerji”yə keçid Azərbaycan dövlətinin enerji siyasətinin əsas istiqamətlərindən birini təşkil edir. Mənbənin enerji bələsində “yaşıl enerji” ölkələrindən əldə edilən enerjinin payının getdikcə artırılmasına nail olmaq enerji sektorunda aparılan islahatların əsas məqsədlərindəndir. “Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər”də ölkəmizdə “yaşıl enerji” məkanının yaradılması ilə bağlı bir sıra prioritetlər müəyyən edilib ki, bu da yaxın onillikdə yeni çağırışlardan biri kimi “yaşıl artım”a yönəlik söylərin və sərmayələrin artırılacağından xəbər verir.

Azərbaycan 30 il əvvəl xarici neft konsorsiumları ilə bir ailədə birləşdiyi kimi hazırda “yaşıl enerji” ilə bağlı beynəlxalq təşkilatlar, müxtəlif ölkələr və sərmayədarlarla fəal əməkdaşlıq edərək Əsrin yeni koalisiyasını formalaşdırır. Son 2 ildə Azərbaycan Birləşmiş Ərəb

Əmirliklərinin “Masdar”, Səudiyyə Ərəbistanının “ACWA Power”, Böyük Britaniyanın “bp”, Avstraliyanın “Fortescue Future Industries”, Yaponiyanın “TEPCO”, İtaliyanın “Maire Tecnimont”, Çinin “China Gezhouba Group Overseas Investment”, Fransanın “Total Energies” və digər xarici şirkətlərlə bərpəolunan enerji istehsalına dair müqavilələr imzalayıb. Ümumilikdə, Avropa İttifaqı daxil olmaqla 23 ölkə, 6 beynəlxalq təşkilat və 44 şirkətin təmsil olunduğu tədbirdə “yaşıl enerji” sahəsində əməkdaşlığa dair sənədlər imzalanıb. Bundan başqa, Azərbaycan Dünya Bankı (DB), Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (AYİB), Asiya İnkişaf Bankı (AİB) kimi beynəlxalq maliyyə təşkilatlarının dəstəyi ilə layihələr həyata keçirir.

Bütün bunlar “Əsrin Yaşıl Müqaviləsi”nin uğurla start götürməsinə şərtləndirir. Ölkəmiz ilk 30 ildə neft və qaz gəlirləri hesabına bütün hədəfləri, xüsusən də ən müqəddəs vəzifə olan ərəzi bütövlüyünü tam həll edərək hazırda yeni rifah əsrinə daxil olub. Bu baxımdan qarşıdakı Yaşıl Əsrdə Azərbaycanın əsas milli hədəfi olan Böyük Qayıdışın tamamlanması, yüksək iqtisadi tərəqqi və sosial rifahın təmin edilməsi də uğurla başa çatacaq.

ELBRUS CƏFƏRLİ

4 şəhərin 1 günü

20 sentyabr - Xankəndi, Xocalı, Xocavənd və Ağdərə şəhərləri günüdür

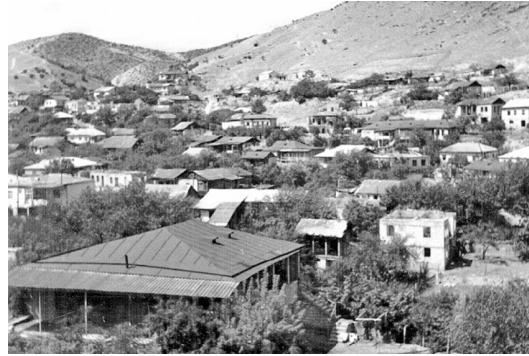
Azərbaycan 44 günlük müharibədə və 23 saatlıq antiterror əməliyyatında yalnız işğalçı Ermənistanla

tana deyil, bütövlükdə dünya erməniliyinə qalib gələrək əsas ümummilli hədəfinə çatıb - ərazi

bütövlüyünü və suverenliyini təmin edib. Bu şanlı zəfərləri heç kim bizə hədiyyə etməyib, onları

biz igid əsgər və zabitlərimizin şücaəti, dövlət və xalqın sıx həmrəyliyi, Müzəffər Ali Baş Komandanın yol göstərənliyi ilə qazanmışıq. Doğma, əziz şəhər və kəndlərimizin azad olunması bizim üçün bayramdır və Prezident İlham Əliyev ölkəmizdə şəhər günlərinin təsis edilməsi ilə bağlı imzaladığı müvafiq sərəncamlarla bunu rəsmiləşdirib. Xatırladaq ki, dövlətimizin başçısı 2023-cü il 31 iyul tarixində "Azərbaycan Respublika-

sının işğaldan azad edilmiş əraziləri üzrə şəhər günlərinin təsis edilməsi haqqında" Sərəncam imzalayıb. Ölkə rəhbərinin 2024-cü il sentyabrın 18-də imzaladığı Sərəncamla isə həmin sənədə aşağıdakı məzmunlu dəyişiklik edilib: "20 sentyabr - Xankəndi, Xocalı, Xocavənd və Ağdərə şəhərləri günü". Beləliklə də, respublikamızda işğaldan azad edilmiş ərazilər üzrə şəhər günlərinin sayı 9-a çatıb.

Təqvimdə yeni bayram günləri

İşğal illərində məqsədli şəkildə viran qoyulan yaşayış məntəqələrimizin siyahısı çox uzundur. Bu siyahıda 9 Azərbaycan şəhərinin adı var.

Xalqımızın işğaldan azad olunan ərazilərə böyük bağlılığı var. Prezident İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə işğaldan azad edilmiş ərazilər üzrə şəhər günlərinin təsis edilməsi də bunun rəsmi olaraq təsdiqidir.

Mənfur düşmən otuz il ərzində aparılan sülh danışıqlarını manipulyasiya predmetinə çevirmişdi. Havadarlarından dəstək alan ermənilər hətta "yeni torpaqlar uğrunda yeni müharibə" iddiaları səsləndirirdilər. Xaincəsinə torpaqlarımıza soxulan düşmən cəzalandırılmalı idi və Azərbaycan Ordusu bunu layiqincə etdi. Silahlı Qüvvələrimiz Vətən müha-

ribəsində misilsiz şücaətlər göstərərək 300-dən çox yaşayış məntəqəsini bilavasitə döyüş meydanında geri qaytardı. Alınmaz qala sayılan Şuşanın, Cəbrayılın, Füzulinin, Zəngilanın, Qubadlının, Hadrutun geri qaytarılması uğrunda gedən döyüşlərdə əsgər və zabitlərimiz misilsiz qəhrəmanlıqlar göstərdilər. Düşmənin ordusu cəmi 44 gün ərzində bütün döyüş qabiliyyətini itirdi. Dövlətimizin başçısının imzaladığı Sərəncamda da vurğulandığı kimi, Azərbaycanın döyüş meydanında qazandığı böyük Qələbə siyasi müstəvidə də öz təsdiqini tapdı - Ermənistan Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarını döyüşsüz işğaldan azad etmək məcburiyyətində qaldı və bununla da tarixi ədalət bərpa olundu. Sonrakı mərhələdə isə Silahlı Qüvvələrimiz

2023-cü il 19-20 sentyabr tarixində Xankəndidə və digər ərazilərdə uğurlu lokal xarakterli antiterror əməliyyatı aparmaqla separatçıların tabutuna son mısmanı vurdu və beləliklə də, Azərbaycanın suverenliyi tam şəkildə təmin edildi. Prezident İlham Əliyevin imzaladığı iki Sərəncama əsasən hər il aşağıdakı günlər işğaldan azad edilmiş ərazilərdəki şəhərlərin günləri kimi təntənəli şəkildə qeyd olunur. Siyahını təqdim edirik:

26 avqust - Laçın şəhəri günü, 4 oktyabr - Cəbrayıl şəhəri günü, 17 oktyabr - Füzuli şəhəri günü, 20 oktyabr - Zəngilan şəhəri günü, 25 oktyabr - Qubadlı şəhəri günü, 8 noyabr - Şuşa şəhəri günü, 20 noyabr - Ağdam şəhəri günü, 25 noyabr - Kəlbəcər şəhəri günü. 20 sentyabr - Xankəndi, Xocalı, Xocavənd və Ağdərə şəhərləri günü.

Qara gələn "Artsax bayramı"

Azərbaycanın şanlı Zəfəri ilə başa çatmış 44 günlük müharibəyədək ermənilər, necə deyirlər, cyforiyada idilər, xam xəyalları göylərdə uçurdu. Onlar "yenilməz ordu"larına güvənərək hər il sentyabrın 2-də Xankəndidə "Artsax" günü"nü böyük şadlanıqla qeyd edirdilər. "Bayram" tədbirlərində separatçıların "liderləri" Ermənistan, Fransadan və xaricdəki erməni lobbisinin girovluğunda qalan digər belə ölkələrdən təşrif gətirən qonaqları qarşılayardılar. Xoşbəxtcəsinə bədələr qaldırılır, "döyüşkən erməni xalqının" şəərəfinə təmtəraqlı sağlıqlar söylənilirdi...

İndi isə... Artıq "Artsax oyunu" bitib və "Artsax" günü"də tarixin zibilliyinə

atılıb. Daha Ermənistandan, uzaq xaricdən gələn qonaqların ayağı Xankəndidən kəsilib. Elə separatçıların özləri də "asta qaçan namərdir" deyib ərazilərimizdən birdəfəlik rədd olublar. 44 günlük müharibədən sonra xəstə təxəyyüüllü ermənilər möcüzə baş verəcəyinə və "Artsax"ın 30 illiyinin təmtəraqlı şəkildə qeyd olunacağını gözləyirdilər. Miflik xəyallar bir qədər də ucalara qalxaraq Fransadan, Yelisey Sarayından qonaqları sorqalayır. Ancaq gözləntilər doğrulmadı - "Artsax"ın 30 illik "yubiley" törənini yada salan olmadı. Məyus qalan separatçılar da yalnız kağız parçasından ibarət "bəyanat" verməklə "yubiley" törənini yekunlaşdırmaq məcburiyyətində qaldılar.

Doğma şəhərlər doğma əllərdədir

Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə bundan sonra hər il sentyabrın 20-də şəhər günləri qeyd olunacaq Xankəndi, Xocalı, Xocavənd və Ağdərə şəhərlərinin 23 saatlıq lokal xarakterli antiterror tədbirlərində işğalçıların təmizlənməsi ədalətin və həmdə tarixin bərpasıdır. Xocalı 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə erməni vəhşiliyinə tuş gələn və təsəvvüregəlməz zülm, sitəm yaşayan bir şəhərdir. Erməni soyqırımlarının 1988-1993-cü illərdəki son mərhələsi xüsusi amansızlığı ilə səciyyələnilir. Bu mərhələdə Xocalı şəhəri erməni vandalizminin növbəti ünvanı oldu. Qanlı gecədə keçmiş sovet ordusunun 366-cı alayının dəstəyi ilə Xocalıya hücum çəkən ermənilər bütün şəhəri yerlə-yeksan etdilər. Xocalı faciəsi dünya tarixində dinc əhəlinin kütləvi qətləmini kimi dərin iz qoymuş Xatın, Holokost, Sonqmi, Lidiche, Babi Yar, Ruanda və Serebrenitsa kimi soyqırımları ilə bir sırada dayanır. Xocalı soyqırımı zamanı 613 nəfər, o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq və 70 qoca xüsusi qəddarlıqla öldürülüb, 1275 insan əsir və girov götürülərək işğəncələrə məruz qalıb. Onlardan 150 nəfər, o cümlədən 68 qadın və 26 uşağın taleyi bugünədək məlum deyil. Qırğın zamanı 487 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb. Həmçinin 8 ailə tamamilə məhv edilib, 130

uşaq valideynlərindən birini, 25 uşaq isə hər iki valideynini itirib. Qətlə yetirilən insanlardan 56 nəfəri xüsusi qəddarlıqla - diri-diri yandırılaraq, başının dərisi soyularaq, boynu vurularaq, gözləri çıxarılaraq, hamilə qadınların isə qarın boşluğuna süngü ilə vurularaq öldürülüb.

Separatçıların qondarma qurumun baş şəhəri elan etdikləri Xankəndiyə münasibətdə də erməni məkrinə yol verilib. Tarixi mənbələrə əsasən, Xankəndi XVIII əsrin axırlarında o dövrdə müstəqil Azərbaycan dövlətlərindən biri olan Qarabağ xanlığının başçılarının - xanların istirahəti üçün salınıb. Xanların fəaliyyətinə uyğun şərait yaradılması üçün istirahət məskəni xanlığın paytaxtı Pənahabadın (indiki Şuşanın) 10 kilometrliyində, nisbətən dağ ətəyində planlaşdırılır. Bu zaman istirahət məskəninin xanlığın digər vacib şəhər və kəndlərinə, o cümlədən Ağdam, Xocalıya, Maliböyliyə, Kərkicahana və digərlərinə yaxın olması da əsas götürülüb. Böhs olunan məntəqələrin hamısında istisnasız olaraq azərbaycanlılar yaşayırdılar. İlk vaxtlarda yeni yaşayış məskəninə yadığından el arasında məhz bu adla tanınıb: Xanın kəndi. Az vaxt ötəndən sonra isə "Xanın kəndi" "Xankəndi" adını alıb. Qarabağ xanlığı Rusiyaya birləşdirildikdə Xankəndi axırıncı Qarabağ xa-

nı Mehdiqulu xanın arvadı Pəricahan bəyimə hədiyyə olunub. "Xankəndi" toponimi 1923-cü ildə keçmiş ittifaqın mərkəzi hakimiyyətinin diqtəsi ilə dəyişdirilib və şəhərə saxta "Stepanakert" adı verilib. Separatçılar da məhz bu toponimdən istifadə ediblər.

İşğal dövründə Xocavənd və Ağdərə şəhərləri də oxşar talelərə üzləşiblər. Ancaq artıq kədərli günlər keçmişdir. İki il bundan əvvəl baş tutan uğurlu lokal xarakterli antiterror əməliyyatından sonra digər azad olunan yaşayış məntəqələri kimi, Xocavənd və Ağdərə də artıq doğma əllərdədir.

Tariximizdə əbədi qalacaq anlar

Uğurlu lokal xarakterli antiterror tədbirlərindən sonra da biz tariximizdə əbədi qalacaq anlara şahidlik etdik. Prezident İlham Əliyev 2023-cü il oktyabrın 15-də Onun üçün əlamətdar olan bir gündə - dövlət başçısı seçilməsinin 20 ilinin tamamında antiterror tədbirlərində separatçılardan təmizlənən ərazilərimizdə, o cümlədən Xocalıda və Xankəndidə Azərbaycan Bayrağını uralmaqla bizlərə sonsuz qürur hissi yaşadı. Bu gün ölkənin bütün ərazisində suverenliyimiz tam təmin olunub və bayrağımız özəmətlə dalğalanır.

Xankəndi, Xocalı və digər ərazilərə davam edən köçlər

Postmüharibə dövründə ölkəmizin əsas hədəflərindən biri işğaldan azad olunmuş ərazilərə Böyük Qayıdışı təmin edilməsidir. Bu məqsədlə müvafiq Dövlət Proqramı qəbul edilib və hazırda ikinci Dövlət Proqramının hazırlanması istiqamətində intensiv işlər aparılır. Hədəflərin müəyyənləşdirilməsi öz yerində. Azərbaycan həm də güclü və məsuliyyətli dövlət kimi qarşıya qoyulan məqsədlərə çatmaqdan ötrü praktiki müstəvidə müxtəlif istiqamətləri əhatə edən çoxsaylı layihələr reallaşdırır. Son beş ildə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə infrastruktur quruculuğuna, yaşayış məntəqələrinin bərpasına aid çoxlu sayda layihələr yüksək səviyyədə reallaşdırılıb. Paralel şəkildə, işğaldan azad olunmuş ərazilərin məskunlaşdırılması uğurla davam etdirilir. Qeyd edək ki, hazırda Qarabağ və Şorqi Zəngəzurda ora köçürülən keçmiş məcburi köçkünlərlə yanaşı, bu bölgədə aparılan layihələrin icrasında çalışan, ayrı-ayrı dövlət qurumlarının yerli bölmələrində xidməti vəzifələrini yerinə yetirən, yenidən fəaliyyətə başlamış səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, turizm, sənaye, energetika müəssisələrində işləyən, həmçinin təhsil alan tələbələr də daxil olmaqla, ümumilikdə, 50 minə yaxın insan yaşayır.

O cümlədən sentyabrın 20 şəhər günləri qeyd edilən yaşayış məntəqələrinin də bərpası və məskunlaşdırılması intensiv şəkildə davam etdirilir. Soyqırımına məruz qalan Xocalıya ilk köç 2024-cü il mayın 28-də - müstəqilliyimizin 106-cı ildönümü günündə baş tutdu. Necə deyirlər, bayram bayrama qarışmışdı. Tale xocalılara 32 il 3 ay 1 gün sonra doğma şəhərə qayıtmağın xoşbəxtliyini yaşadı. Artıq ötən ildən başlayaraq bir vaxtlar separatizm yuvasına çevrilmiş Xankəndinin də məskunlaşdırılmasına start verilib. Getdikcə qeyd olunan ünvanlara köç karvanlarının sayı artır. Təkcə sentyabrın əvvəlindən bəri Xocavəndin Hadrut, Qırıncı Bazar qəsəbələrinə, Sos kəndinə, Xocalının Badara kəndinə və digər ünvanlara yeni köç karvanları yola salınıb. Bu günlərdə Prezident İlham Əliyev işğaldan azad olunmuş ərazilərin növbəti səfəri çərçivəsində Xocalı rayonunun Badara kəndində Badara, Daşbulaq, Seyidbəyli və Şuşakənd kəndlərinin sakinləri ilə görüşündə bir daha bildirib ki, uzun illər ağır köçkünlük həyatı yaşamış insanlar ən gözəl şəraitə layiqdirlər.

Mübariz ABDULLAYEV

Yeganə

Azərbaycançılıq... Bu söz özünəməxsus bir dərinlik, köklü tarix və böyük bir mədəni yük daşıyır. Azərbaycançılıq sadəcə bir ideya deyil, xalqımızın özünə inamı, mədəniyyətini, dilini, kimliyini qoruma və inkişaf etdirmə mübarizəsidir. Azərbaycançılıq, keçmişin böyük ənənələri ilə gələcəyin işıqlı yollarını birləşdirən bir körpüdür.

Azərbaycançılıq yalnız bir ideologiya olmaqla qalmır, həm də bir həyat tərzi, Vətən sevgisi, milli məğrurluq və qürurun simvoludur. Bu ideologiya ölkəmizin müstəqilliyini, milli-mədəni dəyərlərini, vətəndaş həmrəyliyinə və dövlətçilik şüurunu özündə birləşdirən mühüm ictimai-siyasi düşüncə sistemidir.

Dövlətçilik tərbibəsi məhz tarixi yaddaşdan keçir

Mövzuya dair fikirlərini "Yeni Azərbaycan"la bölüşən millət vəkili İlham Məmmədov bildirib ki, milli ideologiyamızın dövlətçiliyə təbii ölkənin bütün istiqamətlərdə möhkəmlənməsinin təməlinə dayanan mühüm faktordur: "Müstəqil dövlətçiliyin formalaşmasında həyata keçirilən müxtəlif istiqamətlərdən hər biri tarixi proses, milli dövlət quruculuğu yaddaşdır. Dövlətçilik tərbibəsi məhz bu tarixi yaddaşdan keçir. Tarixdən dərs alaraq milli kimliyin, vətənpərvərliyin aşılanması, hüquqi, siyasi şüurun yüksəldilməsi milli ideologiyamızın əsasında duran tərbibədir. Şəxsi nümunədə hər bir azərbaycanlı gəncə yol göstərən Heydər Əliyevə görə, dövlətçilik tərbibəsi dövlət-

çilik ənənələrinə, ideologiyasına, praktikasına sədaqətdən yoxludur. Ulu Öndörün müasir həqiqətlərə tarixi aspektdən baxması milli kökə sədaqətin, tarixə istinadın reallığı dərk etməyin, "Azərbaycan" şeirini söyləyərkən kövrəlməsi Vətənə olan böyük sevgidən doğan həssaslığın, mədəniyyətin bu sevginin formalaşmasında ötürdüyü emosional təsir, "Mən fəxr edirəm ki, azərbaycanlıyam" ifadəsi isə milli kimliyin yaratdığı qürurun nümunələridir. Məhz bu ruhda tərbibə alan Azərbaycan gənci Qarabağı azad etdi".

Bütün azərbaycanlıları birləşdirən məfkurə

Millət vəkili qeyd edib ki, bu gün Azərbaycanı düşmənlər olan xarici dövlətlər və mərkəzlər dini birliyimizi pozmağa çalışdıqları kimi, milli birliyimizi də pozmağa çalışırlar: "Bu bəd niyyətlərin qarşısının alınmasında azərbaycançılıq ideologiyası mühüm əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycançılıq hamını birləşdirən bir siyasi, iqtisadi, ideoloji mədəni məfkurədir. Azərbaycançılığın əleyhinə çıxmaq

müstəqil Azərbaycan dövlətinin əleyhinə çıxmaq deməkdir, milli birliyimizin köklərini qazmaq deməkdir. Hesab edirik ki, bu barədə danışanlar ideyanın, ideologiya-

nın partiyaların ideologiyalarının, milli ideyanın və milli idealın nə demək olduğunu aydın bilməlidirlər. Azərbaycançılıq dünyadakı bütün azərbaycanlıları dövlətimiz, vətənimiz, bayrağımız ətrafında birləşdirən bir məfkurədir".

Xalqımızın özünə olan inamı

Deputatın sözlərinə görə, azərbaycançılıq ideyası yalnız xalqımızın gələcəyini

deyil, həm də bəşəriyyətin hər birinə doğru gətirdiyi istiqaməti müəyyən edir: "Birlikdə öz kimliyimizi qoruyaraq müasir dövrün tələblərinə uyğun şəkildə irəliləyəcəyik. Bu ideya sadəcə hər birimizin daxilində yaşayan bir hissə deyil, gələcəyimizə gedən yoldur. Bir söz ilə, azərbaycançılıq xalqımızın özünə inamıdır. Hər bir Azərbaycan vətəndaşının milli kimliyini, mədəniyyətini və tarixini sevirək yaşaması, bu ideyanın hərəkətə keçməsi və gələcəyə doğru yüksəlməsi deməkdir. Ona görə də azərbaycançılıq ideyasını daim yaşatmaq və inkişaf etdirmək bizim borcumuzdur.

Azərbaycançılıq ideologiyasının əsasında duran ümumbəşəri təbiyyətin nəticəsidir ki, ölkəmiz tolerant, multikultural dəyərlərə malik ölkə kimi tanınır. Tarixiliklə müasirliyin vəhdəti, multikultural dəyərlər, tolerantlıq mühiti qorunub inkişaf etdirilib. Dövlətimizin yürütdüyü siyasət nəticəsində azərbaycançılıq ideologiyası təkcə siyasi-hüquqi amil kimi deyil, həm də milli-mədəni gerçəklik

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Məqalə "Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi"nin maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycançılıq ideyasının təbliği" istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

kimi aktuallığını qoruyub saxlayır. Prezident İlham Əliyev də hər zaman öz çıxışlarında gənc nəslin milli ruhda tərbibəsi məsələsini xüsusi vurğulayır. Milli ideologiyamız olan azərbaycançılıq dövlət quruculuğu siyasətinin mühüm tərkib hissəsi kimi ölkə başçısı tərəfindən bu gün də uğurla davam etdirilməkdədir. Milli ruhun yüksəlməsi, milli özünüdərkini inkişafı və xalqın tarixi yaddaşının özünə qaytarılması kimi fundamental vəzifələrə xidmət edən azərbaycançılıq məfkurəsi bu gün də dövlətin qüdrətinin artırılmasında real siyasi amilə çevrilib. Gənc nəslin bu ruhda və bu əqidədə tərbibəsi konsepti, xarici təhdidlərdən, antimilli təsirlərdən qoruma ideologiyasıdır".

ABŞ Kongresi sülhə dəstəyi və Azərbaycanla əməkdaşlığı seçdi

Erməni lobbisinin növbəti məğlubiyyəti...

Bu ilin avqustunda Vaşinqton-da keçirilən görüş, əldə olunan razılaşmalar, imzalanan Birgə Bəyannamə Ermənistan ilə Azərbaycan arasında sülhün daha da yaxınlaşmasına rəvac verib. Məhz Vaşinqtonda nümayiş olunan iradə sülh sənədinin imzalanmasının yaxın olduğuna böyük inam yaradır. Paralel olaraq regionda digər sülh yaradıcı amillərin - Zəngəzur dəhlizinin açılışı, Türkiyə - Ermənistan sərhəddinin açılmasının da öz həllini tapacağına ümid böyükdür. Bu isə özlüyündə prosedə beynəlxalq diqqəti cəlb edir. Vaşinqtonun yaxından iştirakı ilə baş tutan razılaşmalar böyük güc mərkəzləri tərəfindən regionda təhlü-

kəsizliyin təmininin yüksək dəyərləndirilməsinə, bölgədə yeni reallıqların yaranmasına yol açır. Bu isə erməni lobbisinin maraqlarına cavab vermir - yaranan situasiya, xüsusilə Tramp administrasiyasının proesə verdiyi dəstək bu ölkədəki erməni lobbisini narahat edir. Bunun nəticəsidir ki, onlar Azərbaycana qarşı önəməli şərböhtan və qarayaxma kampaniyasından əl çəkmək, ölkəmizə qarşı qərəzli mövqedən uzaqlaşmaq istəmirlər.

Erməni lobbisi və onların "himayəsində" olan bəzi siyasətçilər təxminən otuz ili əhatə edən işğal dövründə, postmüharibə mərhələsində dəfələrlə Azərbaycana qar-

şı qərəzli kampaniyalar təşkil ediblər, ayrı-ayrı Avropa və ABŞ təsisatlarında ölkəmiz əleyhinə həqiqətdən uzaq qətnamələr qəbul edilməsinə nail olublar. Bu dəfə analoji mənzərənin şahidi oluruq - erməni lobbisinin anti-Azərbaycan kampaniyası səngimir. Ələbaxan kongresmenlər, pulla ələ alınırlar. Geniş imkanlara, maliyyə qaynaqlarına malik olan erməni lobbisi onlara qrantlar, bahalı hədiyyələr müqabilində sifarişlər verir və Azərbaycan əleyhinə fəaliyyətlərə sövq edir. Amma nəticə ortadadır - nəticəsizlik. Artıq erməni lobbisinin yalanları nə ayaq tutur, nə də yeriyir...

Şerman yenidən iş başında...

Real misala müraciət edək. ABŞ Nümayəndələr Palatasının Xarici İşlər Komitəsi Dövlət Departamentinin yenidən səlahiyyətləndirilməsi prosesi çərçivəsində nəzərdən keçirilən qanun layihələrinə iki düzəliş rədd edib. Qeyd edək ki, hər iki layihə açıq şəkildə anti-Azərbaycan xarakterli idi və uzun müddətdir, erməni lobbisinin təsiri altındakı Kaliforniyadan olan demokrat kongresmen Bred Şerman tərəfindən hazırlanmışdı. 70 yaşlı bu kongresmenin kimliyi və mövqeyi haqda yeni nəşə deməyə ehtiyac yoxdur - Bred Şerman ABŞ Kongresinə Kaliforniya ştatında, Los Angeles şəhərindəki San Fernando dairəsindən (30-cu dairə) seçilib. O Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı qatı düşmən mövqeyi sərgiləyir.

Şerman, həmçinin Nümayəndələr Palatasının Beynəlxalq Əlaqələr Komitəsinin və Konqresin Erməni Məsələləri üzrə Komissiyasının üzvüdür. Nəinki erməni dəstəkçisi, hətta ermənidən daha çox erməni kimi tanınır - bir müddət öncə Qarabağı könnüllü türk edən ermənilərin geri qayıtməsi üçün Donald Trampın administrasiyasına müraciət edən deputatların arasında onun da imzası var. Bu şəxs erməni lobbisinin bütün anti-Azərbaycan təşəbbüs və təbliğat kampaniyalarında öndə gedib. Onlar Azərbaycan torpaqlarının işğal altında olduğu illərdə ikili standartlardan çıxış etməklə Ermənistanə dəstək göstərüb, ilhaqa, təcavüzə özünəsayaq haqq qazandırb.

Vurgulayaq ki, birinci düzə-

liş ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Maliyyələşdirmə Korporasiyasına Azərbaycandakı layihələrə hər hansı dəstək verməyi qadağan etməyi, ikinci düzəliş isə ABŞ Prezidentinin "Azadlığa Dəstək Aktı"na 907 sayılı düzəlişin təsirini dayandırmaq səlahiyyətlərinin ləğv olunmasını təklif edirdi ki, bu da Azərbaycana Amerika yardımının göstərilməsini qadağan edir.

Hər iki düzəlişin rədd edilməsi ABŞ Prezidenti Donald Trampın Ermənistan və Azərbaycan arasında sülh təşəbbüsünə qarşı çıxan erməni lobbisinin Konqresdə daha bir məğlubiyyətini nümayiş etdirir. ABŞ Dövlət Departamentinin yenidən səlahiyyətləndirilməsi prosesi ABŞ Konqresinin Dövlət Departamentinin hüquqi səlahiyyətlərini və təşkilati strukturunu nəzərdən keçirdiyi, dəqiqləşdirdiyi və uzatdığı illik prosedir.

Azərbaycan-Avropa İttifaqı iqtisadi tərəfdaşlığı yeni mərhələdə

Tərəflər yeni layihələrin maliyyələşdirilməsinə dair saziş imzalayacaq

Azərbaycan və Avropa İttifaqı (Aİ) arasında bərabərhüquqlu tərəfdaşlığa əsaslanan

münasibətlər davamlı olaraq inkişaf etməkdədir. 2009-cu ildən bəri Aİ ilə Şərq Tərəfdaşlığı

(ŞT) proqramı çərçivəsində iki-tərəfli və çoxtərəfli formatda əməkdaşlıq edən ölkəmiz çox-tərəfli platformalarda regional inkişafa öz töhfəsini verib, qətiyyətli islahatlar yürüdərək iqtisadi inkişaf layihələrini və demokratik proqramları gerçəkləşdirib. Son illərdə Avropa Qonşuluq Siyasətinin yeniləşdirilməsindən sonra Azərbaycan Aİ ilə yeni Tərəfdaşlıq Prioritetləri sənədini qəbul edib. Tərəfdaşlığın gündəliyinə iqtisadi inkişaf və bazar imkanlarının gücləndirilməsi, nəqliyyat və logistika bağlantıları, enerji sahəsində səmərəli əməkdaşlıq, ətraf mühit və digər mühüm məqsədləri əks etdirir.

Aİ minatəmizləmə sahəsində ölkəmizə dəstək verəcək

Avropa İttifaqının (Aİ) Genişlənmə və Şərq Qonşuluğu üzrə komissarı, xanım Marta Kosun Azərbaycan səfəri iqtisadi sahədə bir çox imkanları genişləndirmək baxımından əhəmiyyətli hesab edilə bilər. Xanım Kosun Azərbaycanın iqtisadiyyatı naziri Mikayıl Cəbbarovla görüşündə ikitərəfli əlaqələrin mövcud vəziyyəti və gələcək inkişaf perspektivləri haqqında səmərəli məsləhətləşmələr aparılıb. Avropa İttifaqının Azərbaycanın əsas xarici ticarət tərəfdaşlarından biri olduğu və qarşılıqlı iqtisadi münasibətlərin inkişafı məmurluqla vurğulanıb. Aİ ilə Azərbaycan arasında enerji və investisiyalar sahəsində uğurlu əlaqələrin irəlilədiyi, yeni layihələrin bu tempi daha da inkişaf etdirəcəyinə toxunulub. Marta Kos müsbət dinamikanın müşahidə olunduğu nəqliyyat sahəsində mövcud potensialların əlaqələndirilməsi və əlavə qarşılıqlı təşviqlərin tətbiqinin vacibliyinə diqqət çəkib. Eyni zamanda, Azərbaycan və Avropa Komissiyası arasında minatəmizləmə, su ehtiyatlarının idarə olunması və nəqliyyat sahələrinin davamlı inkişafına dəstək layihəsi üzrə maliyyələşdirmə sazişinin layihəsi ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Tərəflər Aİ-nin yeni qlobal əlaqələndirmə strategiyası olan "Global Gateway" təşəbbüsü çərçivəsində enerji, rəqəmsal iqtisadiyyat, nəqliyyat, özəl sektor və digər sahələrdə investisiya təşəbbüslərini müzakirə edib.

Pan-Avropa enerji təchizatçısı

Azərbaycan Pan-Avropa klubunun üzvü kimi bu region dövlətlərinin enerji təhlükəsizliyində ön etibarlı tərəfdaşdır. Ötən 20 il ərzində Avropa bazarında etibarlı neft təchizatçısı kimi mühüm tərəfdaşa çevrilmiş respublikamız 2020-ci ilin dekabr ayının son günündə Cənub Qaz Dəhlizinin sonuncu hissəsini - Transadriatik qaz kəmərinə (TAP) istifadəyə verməklə faktiki olaraq Avropa İttifaqının qaz bazarına daxil olub. 2021-ci ildə Azərbaycan Avropa regionuna 8 milyard kubmetr, 2022-ci ildə 11 milyard kubmetrdən çox qaz ixrac edib. 2023-cü ildə yanacaq nəqli 12 milyard kubmetr, 2024-cü ildə respublikamız xarici ölkələrə 25,2 milyard kubmetr həcmində qaz ixrac edib ki, onun 13 milyard kubmetri Avropa dövlətlərinin payına düşür. Hazırda ölkəmiz 12 ölkəyə qaz ixrac edir ki, 10-u Avropa dövlətidir. Bu yüksək etimad və sadıq tərəfdaşlığın nəticəsidir ki, Avropa Komissiyası Azərbaycanı etibarlı

tərəfdaş və Pan-Avropa enerji təchizatçısı kimi tanıyır. Bir sözlə, respublikamızdan nəql olunan neft və qaz bir çox ölkələrin enerji təhlükəsizliyində və möhkəmləndirilməsində böyük dəyişiklik yaradır.

Mövcud proqnozlara görə, 2025-ci ildə ölkəmizin Avropa regionuna ixracı 14 milyard kubmetrə qata bilər. Növbəti illərdə ixracın artırılması üçün digər mənbələr də səfərbər olunacaq. Bu isə digər ölkələrə də qaz nəqlini təmin edə biləcək. "Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu"na əsasən, 2027-ci illərdə ölkəmizin Avropaya qaz nəqli 20 milyard kubmetrədək artırılacaq. Bu rəqəmlər və proqnozlar Azərbaycanın qaz potensialını da artırmış olacaq və qaz təchizatının coğrafiyasının qarşısında illərdə daha da genişlənməsinə imkan verəcək. Növbəti illərdə Moldova və Avstriya da qaz əldə etməsi planlaşdırılır.

Onlar nəyə nail olmaq istəyirlər?

Qeyd edək ki, ABŞ-ın Beynəlxalq İnkişaf Maliyyələşdirmə Korporasiyası (U.S. International Development Finance Corporation - DFC) ABŞ hökumətinin xüsusi maliyyə vasitəsilə inkişaf etməkdə olan ölkələrdə özəl sektor layihələrinin maliyyələşdirilməsinə yönəlmiş qurumdur. O, əvvəlki OPIC (Overseas Private Investment Corporation) və digər agentliklərin funksiyalarını birləşdirərək 2019-cu ildə, Donald Trampın birinci prezidentliyi dövründə yaradılıb. Məqsədləri arasında iqtisadi inkişafın təşviqi, yerli özəl sektorun gücləndirilməsi, iqlim və dayanıqlı investisiyalar, enerji təhlükəsizliyi, infrastruktur və maliyyə daxil olmaqla müxtəlif sahələr var. Korporasiya Azərbaycanda bir çox

layihələri maliyyələşdirir və özəl sektorun inkişafına yardımı ilə seçilir.

907-ci düzəlişə gəldikdə isə, rəsmi Vaşinqtonun Azərbaycana dövlət yardımını göstərməsini qadağan edən bu düzəliş ilk dəfə 1992-ci ildə senator Con Makkeyn tərəfindən təklif edilmişdi, ancaq daha sonra naməlum səbəblərə görə geri qayıtarıldı. Bundan sonra yenidən senator Con Kerrinin və erməni lobbii təşkilatlarının dəstəyi ilə konqresmen Ueyn Ouens (Yuta ştatı) tərəfindən Konqresdə irəli sürüldü. Düzəliş erməni lobbii təşkilatlarının güclü təzyiqi nəticəsində Konqres tərəfindən qəbul edilib. 11 sentyabr 2001-ci ildə terror aktından sonra Konqres prezidentə düzəliş ləğv etmək hüququ

verən qanun qəbul etmişdi. Cozef Baydenin ABŞ prezidenti seçilməsinin ardından isə rəsmi Vaşinqtonun Azərbaycana dövlət yardımını göstərməsini qadağan edən bu düzəliş ləğv edilmədi.

Bu ilin avqustunda Prezident İlham Əliyevin Vaşinqtona səfəri zamanı Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinin inkişafı istiqamətində atılan mühüm addımlardan biri də ABŞ Prezidentinin Azadlığa Dəstək Aktına 907-ci düzəlişin tətbiqinin dayandırılması barədə sərəncam imzalanması oldu. Azərbaycan-ABŞ münasibətlərində keçmişin mənfi mirası olan 907-ci düzəlişin tətbiqinin Tramp tərəfindən məhz Prezident İlham Əliyevlə görüş çərçivəsində dayandırılması əhəmiyyətli rəmzi mənə daşdı, ABŞ-n Azərbaycanla əlaqələrin inkişafına verdiyi önəmin təcəssümünə çevrildi.

Ermənipərəst kongresmen anlamalıdır ki...

Göründüyü kimi, artıq ermənipərəst kongresmenlərin, onlara havadarlıq edən lobbinin bütün arzuları puça çıxır - Şermanın Azərbaycanda konkret ittihamla mühakimə olunun erməniəsilli şəxslər üzərindən oynamağa çalışdığı oyunlar isə iflas etdi. Er-

mənipərəstə kongresmen anlamalıdır ki, onun davranışları öz ölkəsinin milli maraqları ilə ziddiyyət təşkil edir - ermənipərəst kongresmenin açıq anti-Azərbaycan fəaliyyəti "qırışması" Vaşinqtonun Cənubi Qafqazda sülhə töhfə vermək planlarına təhdid-

dir. Hədəf isə bəllidir - yenidən münafişəni alovlandırmaq, Trampın dəstək verdiyi sülh gündəliyinə maneə yaratmaq. Ancaq bu arzular həyata keçməyəcək - regionda sülh prosesi dönməzdir.

P.İSMAYILOV

Xarici ticarət dövriyyəsində Aİ-nin payı 42 faizi ötür

Avropa İttifaqı ölkələri Azərbaycanın xarici ticarət partnyorları arasında da mühüm yera və mövqeyə malikdir. Qitə dövlətləri ilə son 4-5 ildə xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi artan dinamika ilə

irəliləyir. 2025-ci ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycanın xarici ticarət dövriyyəsi 28,2 milyard dollara bərabər olub ki, onun 42,2 faizi və ya 12 milyard dolları Aİ ölkələrinin payına düşür. İtaliya Aİ qrupunda

ticarət partnyorları sırasında ilk yeri tutur, sonrakı əsas idxal-ixrac partnyorlarımızdan Almaniya, Çexiya, Bolqarıstan, Xorvatiya, Macarıstan, Yunanıstan, Rumıniya, İsveçrə, Portuqaliya və Avstriya dayanır.

Yeni hədəf - Avropaya "yaşıl enerji" ixracı

Hazırda Azərbaycan Aİ ilə ticarət dövriyyəsinin daha da artırılması üçün çoxşaxəli ixrac xəritəsi üzərində işləyir və gələcək dövrdə əməkdaşlıqda qeyri-neft məhsullarının ixracının artırılması hədəflənib. Eyni zamanda, bərpaolunan enerji mənbələrinin ixracının təmin edilməsi nəzərdə tutulur. Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında enerji tərəfdaşlığının yeni mərhələdə inkişafı məqsədilə ya-

radılan yüksək səviyyəli enerji dialoqu da bu prioritetləri əks etdirir. 2022-ci il dekabrın 17-də Buxarestdə imzalanmış "Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında Saziş"ın tələblərinə əsasən, dörd ölkənin - Azərbaycan, Gürcüstan, Macarıstan və Rumıniyanın iştirakı ilə daha geniş

format yaradılıb. "Xəzər-Qara dəniz-Avropa Yaşıl Enerji Dəhlizi" və ya "Qara dəniz kabeli" adlanan layihə Azərbaycanın külək və günəş enerjisi stansiyalarından əldə edilən "yaşıl enerji"nin Avropaya nəqlini nəzərdə tutur. "Həmrəylik halqası" marşrutu sxemində əsasən, Xəzər-Aİ "yaşıl enerji" dəhlizi Avropaya təhlükəsiz və etibarlı mənbədən bərpaolunan enerji resurslarını nəql etməklə, Azərbaycanın ixracının şəxslənməsini təmin edəcək.

Uzunmüddətli əməkdaşlıq...

Aİ Azərbaycanda qadın sahibkarlığın inkişafına dərin töhfələr vermək niyyətindədir. Azərbaycan Qadın Sahibkarlığının İnkişafı Assosiasiyasının İdarə Heyətinin sədri Səkinə Babayeva bildirib ki, Avropa İttifaqının nümayəndə heyəti ilə görüşdə əməkdaşlıq və birgə layihələrin icrası da müzakirə olunub. Qarşı tərəf ölkəmizdə qadın sahibkarlığın iqtisadi potensialının gücləndirilməsi və beynəlxalq əmək-

daşlıqda önə çıxarılması üçün dəstək verəcəyini bəyan edib. Həmçinin, Avropa ölkələri və BMT çərçivəsində qadınların iqtisadi gücləndirilməsi, miqrasiya edən qadınların dəstəklənməsi və layihələrdə iştirakı məsələləri də diqqət mərkəzindədir. Məqsəd Azərbaycan qadının dünyada aktiv biznes təmsilçisi olmasını nümayiş etdirməkdir. Aİ, həmçinin ölkəmizin qadın biznes icmasının müasir modelləri mənimsəməsi, rəqəmsal biliklərə yiyələnməsi, ev-

dən idarə olunan biznes modellərinə uyğunlaşması, süni texnologiyaların tətbiqində fəallığının artırılması, startaplara cəlb edilməsi istiqamətində də təşviqəddici addımlar atacaq. Avropa İttifaqının Genişlənmə üzrə komissarı Marta Kos ilə keçiriləcək görüşdə qadın sahibkarlığın inkişafına yönələn üçillik strateji planı təqdim edilib ki, bu da yuxarıda vurğulanan prioritetlərə çatmaqda hüquqi-maliyyə çərçivəsini təmin edəcək.

ELBRUS CƏFƏRLİ

- Anar müəllim, bu gün 55 yaşınız tamam olur. Bu münasibətlə sizi təbrik edirik. 55 illik həyat yolunuz, həyatınızda qarşıya qoyduğunuz məqsəd və hədəflər barədə fikirlərinizi bilmək istərdik...

1992-ci il noyabrın 21-də Ulu Öndər Heydər Əliyevin sədrliyi ilə Naxçıvandakı çox çətin və ağır şəraitdə Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis konfransı keçirildi. Bununla da demək olar ki, yeni, müstəqil Azərbaycanın xoş, ıfıran, parlaq gələcəyinin əsası qoyuldu. Onu da qeyd edim ki, Türk dünyasının böyük oğlu, görkəmli siyasi xadim, zəngin dövlətçilik təcrübəsinə malik olan, xalqını öz canından da çox sevən Dahi Rəhbərimizin səsinə ilk səs verən rayonlardan biri də Qazax rayonu oldu. Həmin vaxt mənim 22 yaşım vardı. Mən də bir gənc kimi müstəqil Azərbaycanımızın xoş, ıfıran gələcəyini ancaq və ancaq bu yolda - Ulu Heydər Əliyev yolunda gördüm və YAP sıralarına qəbul olundum. Bəli, 1993-cü ilin iyununda Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlüyəm və artıq 2022-ci ilin fevralından rayon təşkilatının sədri təyin

Elə bilirəm ki, bu yerdə Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin illər öncə böyük uzaqgörənliklə, müdrikliklə dediyi fikirləri xatırlatmaq yerinə düşərdi: “Mən sizinlə bərabər fəxr edərəm ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvüyəm və onun sədiyəm. Öz əqibətini Yeni Azərbaycan Partiyası ilə bağlayanlar səhv etməmişlər”. Bəli, bizi yanlışlamışdır, öz doğru, düzgün volorumuz seçmişik. Bu yol - Ulu

Bildiyiniz kimi, siyasi təşkilatların fəaliyyətinə verilən qiymət həm də bu təşkilatların keçirilən seçkilərdəki rolundan asılıdır. Ötən bir il ərzində keçirilən 7 fevral 2024-cü il tarixli növbədənəknar Prezident seçkilərində, 1 sentyabr 2024-cü il tarixli növbədənəknar Parlament seçkilərində, 29 yanvar 2025-ci il tarixli Bələdiyyə seçkilərində necə dəyərlər, bu siyasi kampaniyalarda, tələyüklü məsələlərdə YAP Qazax rayon təşkilatının üzvləri də yüksək siyasi fəallıq göstərmiş, həm 107 saylı Tovuz-Qazax-Ağ-

Ümumiyyətlə, rayonumuzda ictimai-siyasi vəziyyət sabitdir. Respublikamızın “Qərb Qapısı” adlanan, qonşularla 168 km sərhədi olan, ölkə paytaxtından 500 km məsafədə yerləşən, ölkəmizin dilbər guşələrindən biri olan Qazax rayonu qeyd etdiyi kimi, Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının diqqət və qayğısı

Söhbətləşdi: Nardar Bayramlı

Finlandiyanın Ermənistandakı səfiri, xanım Kirsti Narinen bu günlərdə, yumşaq desək, qərribə açıqlama ilə gündəmə gəlib. Söhbət onun sentyabrın 15-də keçirilən “Hərtərəfli Təhlükəsizlik və Dayanıqlıq 2025” beynəlxalq kon-

fransı çərçivəsində Ermənistan mətbuatına verdiyi müsahibəsində ifadə etdiyi qarışıq fikirlərdən gəlir. Xüsusilə də xanım səfirin Si-

lahlı Qüvvələrimizin yüksək peşəkarlıqla həyata keçirdiyi uğurlu 23 saatlıq antiterror əməliyyatından sonra Azərbaycanın Qarabağ böl-

gəsindən Ermənistana gedən erməni əsilli insanlar barədə işlətdiyi ifadələr qəbuledilməzdir. “Dağlıq Qarabağın məcburi köçkünləri-

Övvələ xanım səfirin müsahibəsində "məcburi köçkünlər" ifadəsindən istifadə etməsinə diqqət çəkək. "Məcburi köçkün" statusu yaşayış yerlərindən zor gücünə çıxarılan insanlara tətbiq edilir. Müharibələr və digər beləliklə fövqəladə hallarda elə şərait yaranır ki, sakinlər ev-əşiklərini məcburi və qətili qaydada tərk etmək məcburiyyətində qalırlar. Ötən əsrin doxsanıncı illərində ermənilərin Ermənistan havalılarının dəstəyi ilə respublikamıza qarşı işğalçılıq siyasətinə başlayanda keçmiş Dağlıq Qarabağın və ətraf rayonların azərbaycanlı sakinləri məhz belə vəziyyətlə üzləşmişdilər. Həmin ərəfədə Ermənistanın silahlı qüvvələri erməni, ətəyalın insanları mədofə alir, onları ən amansız şəkildə soyqırımlarına məruz qoyur, ev-əşiklərini yandırırđılar, əmlaklarını talayırdı. Xatırladaq ki, on minlərlə azərbaycanlı dinc sakin güllə yağışından canını qurtarmaq naminə qışın çovğusunda ayaqyalın, başıacıq meşələrə səpələnmək, Araz çayı vasitəsilə İranə keçmək məcburiyyətində qalmışdı.

ƏSASI
olmayan miflə-
rə uyaraq yaşayıblar. Kilsə, xaricdəki
erməni lobbisi onların beyninə “Bö-
yük Ermənistan”, “mədəni xalq”,
“qəhrəman ordu” xülyalarını yeridib-

tünlüyünə nail olmaq məqsədi güdür-
dülər - red.)) gəldikdə isə vəziyyət
tamam fərqli idi. Ermənilər Azərbay-
can ərəzilərini dinc və könüllü şəkildə
tərk edəblər. Onlara heç kim təzyiq
göstərməyib. Xanım səfirə xatırlatmaq
istərdik ki, 44 günlük müharibədən
sonra Xankəndidə və digər ərəzilərdə

lər. Üç onilliyi əhatə edən işğal illərində ermənilərin ərazilərimizdə törətdikləri vəhşiliklər, qabaqlarına keçən hər şeyi talayıb dağıtmaları, 44 günlük müharibədə erməni əsgər və

yaşayan ermənilərə dəfələrlə Azərbaycan vətəndaşlığını qəbul etmək və qanunlarmız altında yaşamaq çağırışları ünvanlanmışdı. Azərbaycana bunu müstəqillik, suverenlik prinsiplərini əsas götürməklə edirdi və tam ədalətli idi. Xanım səfir diplomatdır və yaxşı bilir ki, heç bir dövlət öz ərazisində insanlarmın qeyri-qanuni şəkildə məskunlaşmasına icazə verməz. 23 saatlik antiterror əməliyyatından sonra ermə-

“Artsax” məfhumu da bir mifdir. Tarixdə belə bir toponimə rast gəlin-

mir.
Hər kəsə bəlli-
dir ki, bu yerlərin abori-
gen sakinləri məhz azərbaycanlılar
olublar, ermənilər isə buraya güc mə-
rkəzlərinin geosiyasi maraqları nəminə

maqəsdli şəkildə köçürüləblər. Xanım səfirin olmayan məşumdan və xalq-dan danışmağı absurdur və onun yük-sək statusuna uyğun gəlmir. Bu, həm də Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və postmüharibə mərhələsində başla-yan, artıq məntiqi sonluğa çatmaq üz-rə olan sülhyaratma prosesini dəstə-k-ləyən Finlandiya hökumətinin mövq-e-yi ilə ziddiyyət təşkil edir.

Atlantikdən gələn mesaj: Trampın London səfəri...

Dünya nizamının yeni rəngləri - yeni atlasda Böyük Britaniya və ABŞ razılaşması

Dünya tarixində növbəti bir ilk yaşanıb - ABŞ Prezidenti Donald Tramp ikinci dəfə Böyük Britaniyaya dövlət səfəri

edib. O, tarixdə krallığa ikinci dövlət səfərini etmişdi. Britaniyanın Baş naziri Tramp prezidentliyinin birinci dövründə -

2019-cu ildə Birləşmiş Krallığa ilk dövlət səfərini etmişdi. Britaniyanın Baş naziri Kir Starmer fevral ayında kral III Çarlzdan

Donlad Trampa bir qeyd verərək onu bu ölkəyə ikinci rəsmi səfərə dəvət etmişdi. Baş nazir bu dəvəti "tarixi" adlandırdı.

İkinci dəfə prezident seçilən ABŞ prezidentləri ənənəvi olaraq Britaniyaya rəsmi dövlət səfəri dövlətnaməsi almırlar. Bunun yerinə, keçmiş prezidentlər Barak Obama və Corc Buş dövründə olduğu kimi, kralla (kralığa) çay süfrəsi və ya nahara dəvət olunurlar...

Səfərin proloqu: müzakirə predmetləri fərqli və rəngarəngdir...

Trampın bu səfəri siyasi gündəmdə böyük səs-küyə səbəb olmaqla yanaşı, siyasi kluarlarda da fərqli təhlillərlə yadda qalıb. İlk olaraq, dövlətin səbəblərinin "gizli" olması və nəticələrinin də qənatəbəxs olub-olmaması mühüm müzakirələrə yol açıb. Buna keçməzdən öncə vurğulayaq ki, səfərin səbəbləri bir çox istiqamətlərdə - siyasi, iqtisadi və ticari nöqtəyə-nəzərdən izah edilirdi. Düşünülür ki, qlobal konfrantasiyalar (Mərkəzi Avropa, Qəzza bölgəsi, Suriya, İran, hətta Tayvan və s.), iqtisadi qeyri-sabitlik (Aİ ölkələrinin iqtisadi böhran həddindən də önə çıxması, dövlət borclarının artması, kontingentdə qeyri-sağlam iqtisadi münasibətlərin yaranması, nəhayət belə bir məqamda Britaniyanın yenidən Aİ-yə qayıdışı ilə bağlı müzakirələr), yeni ticari nizam (Şərq kontingentinin iqtisadi cəhətdən inkişafı, yeni yol siyasəti - buraya Zəngəzur dəhlizi də aiddir, Qlobal

Rəsmi London bəyan edib ki, ABŞ və Böyük Britaniya müdafiə və təhlükəsizlik məsələlərində, eləcə də sülhə sadıqlıqda yekdil fikrə malikdirlər. Qəzza zolağı üçün hərtərəfli sülh planı üzərində birgə iş aparılır. Ukraynaya yardım məsələsində də işbirliyi qorunur. Starmerin sözlərinə görə, görüşdə o, Tramp müdafiənin daha da gücləndirilməsi, Ukraynaya dəstək və Rusiyaya təzyiqin artırılmasını müzakirə ediblər.

Lakin Tramp bunu təsdiqləməyib. Ukraynada müharibənin onun ABŞ prezidenti olduğu zamanda hər hansı bir gələcəyə və perspektivə malik olmadığını yeddi müharibəyə son qoyduğunu təkrarlayan Ağ Ev rəhbəri bu sözlərlə kifayətlənib: "Ümid edirəm ki, gələcəkdə sizə yaxşı xəbərlərimiz olacaq".

Cənubun dünyanın ticari aortasına daha aktiv şəkildə qoşulması və s.) kimi günümü-zün vacib və müzakirəyə açıq məsələləri dünyanın aparıcı güc mərkəzlərindən sayılan iki dövlət arasında söhbət elementi ola bilərdi...

Səfər brifinqi: gələcəkdə sizə yaxşı xəbərlərimiz olacaq...

Moskvaya daha çox siyasi təzyiq göstərməyə hazır olduğunu bildiren Tramp "uğrunda mübarizə apardığımız xalqlar Rusiyadan neft alır" deməklə Aİ-yə də "mesaj" ünvanlayıb.

Tramp açıq şəkildə Fələstin dövlətinin tanınması məsələsində Starmerlə fikir ayrılıqları olduğunu bildirib. Qeyd edək ki, London BMT Baş Assambleyasının sentyabrın 23-də keçiriləcək sessiyasından əv-

vəl Fələstin dövlətini tanımağa söz vermişdi. Amma indi prosesin inkişaf trayektoriyasını müəyyənləşdirmək çətinləşib. Jurnalistlə açıqlamalarında ABŞ Prezidenti öl-kəsinin Əfqanıstandakı Bahram aviabazasını geri almağa çalışdığını deyib. "Bu, bir az sensasiya ola bilər", - deyən Tramp niyyətini bazanın "Çinin nüvə silahlarını istehsal etdiyi yerdən bir saatlıq məsafədə olduğunu" söyləməklə izah edib.

nunla belə, kral Ukrayna mövzusunda açıq kontekstdə toxunmayıb və çıxışını daha neytral məsələlər üzərindən qurub.

Cavab olaraq, Donald Tramp ABŞ və Böyük Britaniya arasındakı xüsusi münasibəti yüksək qiymətləndirərək, bunu "bir akkordda iki not" və ya "bir şəitir iki

misrası" adlandırdı. Və Britaniyadan aldığı bu ikinci dövlət həyatının "ən yüksək mükəfətlərindən" biri hesab etdiyini deyib. O hətta ABŞ prezidentlərinin Britaniyaya ikinci dəfə səfər etməsi preasedentinin onunla da yekunlaşacağına ümid etdiyini deyib.

misrası" adlandırdı. Və Britaniyadan aldığı bu ikinci dövlət həyatının "ən yüksək mükəfətlərindən" biri hesab etdiyini deyib. O hətta ABŞ prezidentlərinin Britaniyaya ikinci dəfə səfər etməsi preasedentinin onunla da yekunlaşacağına ümid etdiyini deyib.

qüvvələrindən biridir. O, Çinlə six iqtisadi əlaqələrin Amerika iqtisadiyyatına fayda verəcəyinə inanır və Tayvana hərbi yardımın dayandırılması bu əlaqələri inkişaf etdirmək üçün atılan bir jest kimi qəbul edilə bilər. Bu, Trampın daha çox ticari tərəfdaş kimi görməyə meyilli olduğunu göstərir. Bu, onun ticarətə üstünlük verən pragmatik yanaşmasını bir daha sübut edir".

Trampın Çinə güzəştində Rusiya faktoru var?

T.İsmayılov hesab edir ki, Trampın Çinlə münasibətləri normalaşdırmaq siyasətində Pekinin Rusiyaya yardımını məhdudlaşdırmaq faktoru mühüm rol oynayır. "Trump, Rusiya-Ukrayna müharibəsini "Avropanın problemi" kimi təqdim etsə də, Moskvaya qarşı sərt sanksiyaların tərəfdaşdır. O, Çinə güzəştlər təklif etməklə, onu Rusiyaya iqtisadi və siyasi dəstəyini azaltmağa təşviq etməyə çalışır. Bu, Trampın Ukrayna müharibəsini birbaşa müdaxilə etmədən həll etmək strategiyasının bir hissəsi ola bilər. Ağ Evin rəhbəri Pekini Rusiya ilə münasi-

yaların tərəfdaşdır. O, Çinə güzəştlər təklif etməklə, onu Rusiyaya iqtisadi və siyasi dəstəyini azaltmağa təşviq etməyə çalışır. Bu, Trampın Ukrayna müharibəsini birbaşa müdaxilə etmədən həll etmək strategiyasının bir hissəsi ola bilər. Ağ Evin rəhbəri Pekini Rusiya ilə münasi-

Səfərin epiloqu: Tramp siyasi nəbzi ölçdü...

Səfər dünyanın yenidən şəkilləndiyi bir vaxta təsadüf edir. Yeni nizamda oyun qaydaları dəyişməsə də ağırliq mərkəzi dəyişməkdədir. Əgər ötən "Soyuq müharibə"də ABŞ ilə SSRİ dünyanı iki qütbə ayırırmışdasa, bu gün Avropa İttifaqı "siyasi qarşıdurmada" üçüncü cəbhə rolunu oynamağa can atır (başqa güclər də prosesdə yer almaq üçün söz göstərir). Siyasi mütəxəssislər bildirirlər ki, Avropa ayrılıqda hansısa gücə və ya hərbi potensiala malik deyil - Ukraynaya iqtisadi yardım Vaşinqtonun ayırdığı tranşlardan qaynaqlanır, hərbi dəstək isə ən yaxşı halda NATO-ya güvən müstəvisindədir. Bununla belə, Avropa ABŞ-ın Rusiyaya qarşı "planlardan" çıxmasını arzulamır. Sülh məsələsində nümayiş etdirdiyi "əzələ" isə quru reklamdan uzağa getmir - çünki ABŞ olmadan Avropa heç bir "əzələyə" malik deyil.

Amerikalı siyasətçilərin fikrincə isə, Trampın bu səfəri "siyasi nəbzin ölçülməsidir". Hazırkı qlobal vəziyyətdə ABŞ ən yaxın müttəfiqinin Avropaya tərəf meyl etməsini istəmir. Londonun yenidən Aİ-yə qayıdışı perspektivi haqda gözən "şayiələrin" həqiqətə çevrilməməsi üçün Vaşinqton bir çox güzəştlərə gedəcək.

Sonuncu 3 predmet münasibətlər sisteminin uzlaşmasında bəlkə də ən həlledici məqamlar sayılır. Tramp administrasiyası Bayden komandasından fərqli olaraq dünyanın yeni iqtisadi-ticari xəritəsini hazırlayır və bütün məsələləri də məhz bu "xəritə" üzərindən dəyərləndirirlər. Burada yer alan konturlar isə "güc savaşı" ikinci plana keçirməklə yanaşı, regional münəqişələrin həlli məsələsində əməkdaşlığı ön plana çıxarır - ən real misal Vaşinqtonun yeni adminstrasiyasının Ermənistan - Azərbaycan münasibətlərinin tənzimlənməsi və Zəngəzur dəhlizinin (TRİPP) açılması məsələsindəki mövqeyidir. Bu mənada, Trampın yeni dönmədə Britaniya ilə daha çox yaxınlaşma siyasətinə üstünlük verəcəyi istisna edilmir. Bəlkə də, "oval kabinet" sahibinin dediyi kimi, bu səfər bir çox fərqli məsələlərin ilki kimi də tarixə düşəcək...

Pərviz SADAYOĞLU

Kralın çıxışı: incə, lakin aydın notlar...

Səfər çərçivəsində kral III Çarlz Vindzor qəsəndəki şam yeməyindən əvvəl etdiyi çıxışında iki ölkə arasında dərin əlaqələri vurğulayıb və prezident Trampın dünyanın ən mürəkkəb münaqişələrinin

bəzilərinin həlli yollarını tapmaq mövzusunda şəxsi öhdəliyini yüksək qiymətləndirib. Siyasi analitiklər bildirirlər ki, bu, Ukraynaya dəstək verilməsinin zəruriliyinin incə, lakin aydın nümayişi sayılır. Bu-

Tayvan hərbi yardımından məhrum edildi...

Ağ Ev Çinlə münasibətləri yenidən nəzərdən keçirmək qərarına gəlib

Tramp Çin siyasətində ciddi dəyişiklik etmək qərarına gəlib. Belə ki, ABŞ Prezidenti Donald Tramp Tayvana təxminən 400 milyon dollar məbləğində hərbi yardımın

göndərilməsini təsdiqləməyib. "The Washington Post" qəzeti müəyyən mənbələrə istinadən bildirib ki, Trampın bu qərarı Çinlə hazırda müzakirə olunan yeni ticarət sa-

zişi imzalamaq və Çin Xalq Respublikasının lideri (ÇXR) Si Cinpinlə mümkün zirvə görüşünü təşkil etmək cəhdi ilə bağlıdır. Nəşr qeyd edib ki, Tramp administrasiyası

Pekinlə münasibətləri yumşaltmağa çalışır. Bundan əlavə, ABŞ təmənnsiz yardım göstərməyə hazır deyil. Qeyd edək ki, Donald Trampın Si Cinpinlə telefon danışıq

gözlənilir. "Bloomberg" agentliyinin məlumatında qeyd olunur ki, hər iki lider arasında keçiriləcək telefon danışıqında ikitərəfli diplomatik-siyasi və iqtisadi-ticari münasibətlər, qlobal bazardakı mövcud vəziyyət və yeni ticarət sazişi, o cümlədən "TikTok"un taleyi ilə bağlı müzakirələr aparılacaq. Agentlik qeyd edir ki, sazişin müddəalardan biri "TikTok"un ABŞ-dakı əməliyyatlarına nəzarətin Çin mənşəli şirkət "ByteDance Ltd"dən amerikalı investorlar konsorsiumuna verilməsini nəzərdə tutur.

Tayvana ayrılan hərbi paketə nələr daxil idi?

"The Washington Post" qəzeti məlumat verir ki, avqust ayında Ankoricdə ABŞ və Tayvan müdafiə rəsmiləri arasında keçirilən görüşdə tərəflər irimiqə yaşlı silah satışı ilə bağlı razılığa gəliblər. Dörd mənbədən qəzetə verilən məlumata görə, Tayvan yeni silah daşınması üçün pul ödəməyi planlaşdırır ki, bu da milyardlarla dollar təşkil edə bilər. Qəzet bildirib ki, paket demək olar ki, yalnız dronlar, raketlər və sahil müşahidəsi üçün sensorlar kimi "asimmetrik" avadanlıqlardan ibarət olacaq. Lakin bu cür yeni nəsillə silahların çatdırılması illər çəke bilər. "Tayvan hökuməti" artıq milyardlarla dollar dəyərində silah, o cümlədən F-16 qırıcıları və Harpoon gəmi əleyhinə raketlər gözləyir.

Ekspertin fikrincə, həm ABŞ, həm də Çin qlobal səviyyədə müəyyən sahələrdə əməkdaşlığa məcburdurlar. "İqlim dəyişikliyi, qlobal pandemiya təhlükəsi və nüvə silahlarının yayılması kimi məsələlər onları ortaq zəmin tapmağa vadar

Qlobal səviyyədə əməkdaşlıq mümkündür?

edir. Ancaq hərbi-təhlükəsizlik sahəsindəki münasibətlər daha çox rəqabət üzərində qurulub. Hər iki dövlət hərbi büdcəsini artırır və Cənubi Çin dənizi, eləcə

Trampı bu qərarı verməyə nə vadar edib?

Məsələ ilə bağlı politoloq Tural İsmayılov "Yeni Azərbaycan" qəzetinə şərhində qeyd edib ki, Donald Trampın Tayvana 400 milyon dollarlıq hərbi yardımdan imtina etməsi qərarı onun xarici siyasətində bir neçə mürəkkəb məqsədin kəsişməsinə əks etdirir. "Bu addım ilk baxışdan Tayvanın "təhlükəsizliyi" la-qeydlik kimi görünə də, əslində Trampın "Öncə Amerika" siyasətinin Çinlə münasibətlərdə necə təbii olacağına dair dərin bir ipucudur. Bu qərarın arxasında duran motivasiyaları, onun qətiyyətinə, Pekinlə münasibətlərin gələcəyini və Rusiyaya qarşı mövqeyini daha geniş təhlil etmək lazımdır. Bu, sadə bir büdcə kəsimi deyil, strateji bir manevidir," - deyər T.İsmayılov vurğulayıb ki, Trampı bu addımı atmağa vadar edən bir neçə əsas amil var: "Birincisi, bu, onun Amerikanın maliyyə resurslarını xarici müdafiə məsələlərinə sərf etmək istəməməsi prinsipinə sadıqlığını göstərir. O, "America First" siyasəti çərçivəsində müttəfiqlərin öz müdafiə xərclərini artırmasını tələb edir və ABŞ-ın bir növ "dünya polisi" rolundan imtina etməsini istəyir. Tramp Tayvana hərbi yardım göstərməyin ABŞ-ın daxili problemlərinə ayrılacaq resursla-

də Hind-Sakit okean bölgəsində bir-biri ilə rəqabət aparır. Bu, iki güc mərkəzi arasında mövcud olan mürəkkəblik, həm əməkdaşlığı, həm də rəqabəti özündə birləşdirən bir münasibətlər modelidir".

Ticarət sazişi imzalana bilər, amma...

T.İsmayılov vurğulayıb ki, Vaşinqton və Pekin arasında qlobal bazarda bir-birinin maraqlarını nəzərə alan əhəmiyyətli bir ticarət sazişinin imzalanması ehtimalı hazırkı şərtlər daxilində çox inandırıcı deyil: "Hər iki tərəf öz daxili siyasi və iqtisadi maraqlarından geri çəkilməkdə cətinlik çəkir. Çin Tayvanı öz ərazisi hesab edir və bu məsələdə heç bir kompromisə getməyəcəyini dəfələrlə bəyan edib. ABŞ isə Çinin ticarət praktikalarını, kibertəhlükəsizlik problemlərini əsas götürərək mövqeyini sortləşdirir. Bütün bunlara baxmayaraq, tərəflər arasında "bir-birinin maraqlarını nəzərə alan" bir sazişin imzalanması üçün siyasi iradə və güzəşt tələb olunur ki, hazırda bu elementlər tam şəkildə mövcud deyil. Ola bilsin ki, Trampın Tayvanla bağlı qərarı bu güzəştlərin əsasını qoymaq üçün bir cəhd olsun".

bətlərində daha balanslı bir mövqe tutmağa sövq edərək Moskvanın hərbi resurslarını zəiflətmək məqsədi güdə bilər," - deyər ekspert əlavə edib ki, bu məqam Trampın xarici siyasətində mühüm bir prioritet olaraq qalır: "Tayvanla bağlı qərar da bu geniş strateji kontekstdə qiymətləndirilməlidir. Tramp Moskvaya qarşı Avropanı hərəkətə keçirmək, Pekinə isə öz təsirini göstərmək niyyətindədir".

Yunis ABDULLAYEV

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955,
0552004544
“Azərmatbuatyayımı” ASC - 0124411991,
0124404694
“Səma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100,
0504560835

“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Bakmatbuat” MMC - 0124314313
“Ziya LTD” MMC - 0124977696,
0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Şənbə üçün nəzm

yarmış kədər də,
Özgənin baharı
keçir qışından.
Bu qərblilik
hər zərbədən bətərdi,
Haqqın nəfəsinə
yollar açıla.
Öz içimdə hey
çəkirəm bu dərdi,
Nə ola boynuma
qollar açıla.

Vətən oğlu nərə çəkə
qoşuna,
Hər kəs gedib obasına
buluna.
Əlim dəyə ana yurdun
daşına,
Sığal çəkəm tikanına,
koluna.

Şöhrətinə kim qalxacaq,
qoy olsun!
Təltifini kim alacaq,
sözüm yox.
Yurd yerində büsat olsun,
toy olsun,
Bu dünyadan umduğum
yox, gözüm yox.

Yollarının
tozu olum,
ey Vətən!
Bazarçayı, Göbəkdəşi
görüm mən.
Qızın olum, yazın olum,
ey Vətən!
El-obanı,
yar-yoldaşı görüm mən.

Çəkdim
Könlümə dərməndi
Vətən havası,

Qərib günlərimi
saymaqdan çəkdim.
İçimlə çölmüm
düşüb davası,
Dözümdən, səbirdən -
doymadan çəkdim.

Ha boyvanaq ömrümüzdən
ötənə,
Xəbər çatmır addımızdan
yetənə.
Yollar bağlı o dağlara -
Vətənə,
Sar tutmuş obadan, oymaqdan
çəkdim.

Ruhumu çəkib aparan o
yurddu,
Həsərət məni ayaq üstə
qurutdu.

İlk nəfəsim, son sözüm də Urud-
du,
Dərdimi qələmlə yaymaqdan
çəkdim.

Ötən illər

Ötən illər çox dostumu ələdi,
Xəlbirdə qalanlara
dəyməliyəm.
Ömrüm-günüm bir xiffətə
bələndi,
İndən belə yaşa boyun
əyməliyəm.

Bir günümə tən gölməyən
bəyazlıq,
Öz yolunu saçlarıma salıbdı.
Nə Arazdı, nə Kürdü,
nə dənizdi,
Mənim gözüm bir bulaqda
qalıbdı.

Qışa doğru

Hüsnünü dəyişir dünya,
Yazım qaçır qışa doğru.
Mənimlə əyişir dünya,
İlim qaçır yaşa doğru.

Ad bizimdi, dad özgənin,
Ocaq yanır, od özgənin,
Hava mənim, ud özgənin,
Çalınır gərdişə doğru.

Şərəfsizlik xoşa gəlir,
İş başına naşı gəlir,
Qurd qoyunla qoşa gəlir,
Öz qapazım başa doğru.

Karvanın dəvəsi bəlli,
Sarvanın həvəsi bəlli,
Bu dəhşət əbədi bəlli,
Çarpışmalar boşə doğru.

Ağrı-acı əllidəndi,
Bu xəbər bağrımı dəldi,
Xəyalıma nələr gəldi,
Könül getdi huşa doğru.

Qul olalım, arkadaş...

Özgə havalar

Sinəmə sıxdığın tardı, kamandı,
Bəs niyə çaldığın özgə havadı?
Dilində məramın sülhüdü, iman-
dı,
Doğma ocağında
bu nə davadı?

Pencəyin düyməsini, şalın
saçağın,
Oynada-oynada lallaşana bax.
Bəzəkli kabinetdə -
küncün-bucağın,
Vətənə bənzədik kallaşana bax.

“Gedir yal davası, sümük
davası” -
Necə söyləmişən, bunu
şairim?
İştahlar dəyişib, yal yada
düşmüş,
İtləri aldatmış sümük havası.
Mılçək olan yerdə bal yada düş-
müş.

Çatlayan qəlbimin sözü yuxarı,
Sağ əllə sol əli öldürür zaman.
Çayların axarı üzü yuxarı,
Haqlıya haqsız güldürür zaman.

Soyadım bu, adım bu,
Sanımla əlləşirəm.
Qohumum bu, yadım bu,
Qonumla əlləşirəm.

Vətən gülü saralan,
Yollarını sar alan,
Bu ağndan qaralan
Qanımla əlləşirəm.

Ha getdim ön çatmadı,
Səs batdı, ün çatmadı,
İlə də ün çatmadı,
Anımla əlləşirəm.

Düz söz qaldı dəliyə,
Təltif, addı ölüyə,
Şöhrət özü məliyə,
Sonumla əlləşirəm.

Gənclik uçdu quş kimi,
Gözdən axan yaş kimi,
Qocalıqdı qış kimi,
Canımla əlləşirəm.

“Qara qızıl”ın qəhrəmanları!

Neftlə yazılan müstəqillik manifesti...

Azərbaycanda “Neftçilər Günü”dür

Yeganə BAYRAMOVA

Bəzi müstəqillik manifestləri silahlı, bəziləri qanlı, bəziləri isə qələmlə yazılır. Azərbaycanın müstəqillik manifesti isə həm silahlı, həm qanlı, həm də neftlə yazıldı. Xəzərin dərinliklərindən süzülüb gələn “qara qızıl” ilə...

Bu gün zəhmətkeş əllərin, yerin dərin qatlarından çıxarılan sərvətin, ölkə iqtisadiyyatının bel sütununu təşkil edən fədakar insanların - neftçilərin bayramıdır. Tarixə nəzər salsaq, Azərbaycanın neft salnaməsi təkcə texnoloji tərəqqi ilə deyil, həm də əzmkarlıq, iradə və xalqımızın öz torpağına, sərvətinə sahib çıxmaq iradəsi ilə yazılıb. 1846-cı ildə Bakıda dünyada ilk neft quyusunun qazılması ilə başlayan bu yol indiyə qədər uzanan bir inkişaf zəncirinə çevrilib.

20-ci əsrdə neft sənayesi sürətlə inkişaf edib, ölkəmizdə güclü istehsal bazaları və elmi mərkəzlər yaradılıb. Azərbaycan İkinci Dünya müharibəsi illərində Sovet İttifaqında çıxarılan neftin 75 faizini verməklə cəbhəni yanacaq ilə təmin edərək alman faşizminin məğlubiyyətə uğradılmasında böyük rol oynayıb. Elə bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan daim istər qonşu, istərsə də digər ölkələrin diqqət mərkəzində olub, zaman-zaman müxtəlif güclər onun bu təbii sərvətini mənimləmək istəyiblər. Hətta Böyük Vətən müharibəsində Hitler Almaniyaşının da ilk hədəfi Bakı nefti olub. Lakin əzmkar və zəhmətkeş Bakı neftçiləri ölkəmizin iqtisadi gücünün əsas hissəsini təşkil edən bu “qara qızıl”ı öz zəhmətləri hesabına xalqımıza, dövlətimizə bəxş etməklə yanaşı, onu qorumağı da yaxşı biliblər.

Keçmiş Sovet İttifaqının hər yerində yeni neft yataqlarının aşkara çıxarılmasında Azərbaycanın qüdrətli elmi-texniki potensialının mühüm yeri olub. Təsədüfi deyildir ki, Rusiyanın neft regionları “İkinci Bakı”, “Üçüncü Bakı” kimi adlandırılırdı. Fədakar neftçilərimizin gərgin əməyi dövlətimiz tərəfindən daim yüksək qiymətləndirilib. Bunun nəticəsidir ki, hər il ölkəmizdə neft işçilərinin dövlət səviyyəsində qeyd edildiyi bayram

günü var. 20 sentyabr ölkəmizdə neft-qaz sahəsində çalışan işçilərin peşə bayramı - Neftçilər Günü kimi qeyd olunur.

1991-ci ildə Azərbaycan öz müstəqilliyini bərpa etmişə də, onu qorumaq və möhkəmləndirmək asan deyildi. Siyasi çəkişmələr, iqtisadi böhran, Ermənistanla

müharibə - xalqın ümidləri sanki tükənmək üzrəydi. Ən mühüm dönüş nöqtələrindən biri isə 1994-cü ilin məhz bu günü - 20 sentyabrda imzalanan “Əsrin müqaviləsi” oldu. Bu müqavilə Azərbaycanı global enerji bazasına çıxardı, ölkəyə sərmayə axını başlandı və illərlə bağlı qalmış potensialı reallaşdırdı. Bir müqavilə Azərbaycanın taleyini dəyişdi. Bu sənəd təkcə neft sənayesinə aid deyildi, bu, Azərbaycanın dünyaya verdiyi “biz varıq və qalacağıq” mesajı idi.

Təxminən, 400 səhifə həcmində və 4 dildə hazırlanmış müqavilə öz tarixi, siyasi və beynəlxalq əhəmiyyətinə görə olduqca əhəmiyyətlidir. “Əsrin müqaviləsi”ndə dünyanın 8 ölkəsinin (Azərbaycan, ABŞ, Böyük Britaniya, Rusiya, Türkiyə, Norveç, Yaponiya və Səudiyyə Ərəbistanı) 13 ən məşhur neft şirkəti (Amok, BP, MakDermott, Yukon, ARDNŞ, LUKOyl, Statoil, Ekson, Türkiyə Petrolları, Penzoyl, İtoçu, Remko, Delta) iştirak etmişdir. Bununla da “Yeni neft strategiyası” və doktrinası uğurla həyata keçirilməyə başlandı.

Bütün dünyaya səs salan bu sazişin imzalanması ilə Azərbaycan dövləti ilk dəfə idi ki, müstəqil siyasət yürütmək iqtidarında olmasını, özünün yeraltı sərvətlərinə sahib çıxmasını bütün dünyaya bəyan edə bilirdi. Təsədüfi deyil ki, təntənəli imzalanma mərasimində çıxış edən Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdi: “Biz müqaviləni imzalamaqla Azərbaycan Respublikası ilə dünyanın inkişaf etmiş dövlətləri,

onların ən böyük şirkətləri arasında əlaqələr qurur, Azərbaycan iqtisadiyyatının dünya iqtisadiyyatına, azad bazar iqtisadiyyatına qoşulması üçün əsas yaradırıq. Bu müqavilənin imzalanması bazar iqtisadiyyatının Azərbaycanda həyata keçirilməsi üçün ilk böyük addımdır. Biz bu müqaviləni imzalamaqla xarici ölkələrdən Azərbaycana investisiya qoşulması üçün böyük yol açıırıq, digər sahələrdə çalışan şirkətlərin də Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatında və ictimai-siyasi həyatında hökm sürən sabitliyi dünyaya bir daha nümayiş etdiririk”.

Əlamətdar gün Heydər Əliyevin 16

avqust 2001-ci il tarixli fərmanı ilə qeyd olunur. Qeyd edilən tarix Azərbaycanda 1999-cu və 2004-cü ildə, yəni “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasının beşinci və onuncu ildönümündə rəsmi səviyyədə bayram kimi qeyd edilib.

“Neftçilər Günü”ndə adətən sənayenin bu sahəsində əldə edilən uğurlar və qarşıda duran əsas məsələlər müzakirə edilir. Həmin gün bu sahədə xüsusi xidmətlər və fədakarlıq göstərən fəhlə və mütəxəssislərə dövlət başçısının fərmanı və sərəncamları ilə fəxri adlar, orden və medallər verilir.

Təsədüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyevin başçılığı ilə “neft ölkəsi” Azərbaycanımızda hər keçən gün bu sahənin sürətlə inkişafının şahidi olur. Artıq respublikamız dünyanın demək olar ki, bir çox nəhəng ölkələri ilə neft sektorunun inkişafına, dünyaya ixracına yönəlmis müqavilələr, sazişlər imzalayır.

Neft Azərbaycan üçün sadəcə yanacaq deyil, tarixdir, mədəniyyətdir, iqtisadiyyatdan da öncə həyat tərzidir. Neftçi isə sadəcə bir peşə yox, önəmli bir missiyadır. Gah Xəzərin dənizliklərində, gah Abşeronun qovurucu istisində, gah da qarlı-saxtalı dağ bölgələrində çalışan neftçilər əslində ölkənin sabitliyini və inkişafını çiyində daşıyan qəhrəmanlardır. Bu gün onları təbrik etmək hər birimizin borcudur. Çünki onların 24 saatlıq növbələri, tərle yığılan zəhmətləri nəticəsində bu gün işıqlı evlərdə yaşayır, inkişaf edən bir Azərbaycanda nəfəs alırıq.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Alıqş HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000. Üzviyyətli - 66
Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisensiya: N-B-317
Tiraj: 5040
Sifariş: 1911
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələni və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin
aprel ayında nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:
Yeganə Bayramova